

**Chystá sa nové bojisko:
Kozmos**

**Výchova o protifašistických
dejinách.**

Je to len na nás!

Spomienky na 21. august 1968

Naša anketa

Blíži sa 74. výročie SNP. Čo pre vás znamená tento sviatok?

Ján Kašica, tajomník ObIV SZPB, Zvolen: – Pre mňa, ako človeka, ktorý nezažil SNP, ide o významný medzník, na ktorý som hrdý. Zároveň sa skláňam pred mojimi starými rodičmi, ktorí sa nebáli so zbraňou v ruke postaviť sa proti nemeckej fašistickej presile a totalite.

Som hrdý na to, že malé Slovensko ukázalo svetu, že si vie obhájiť svoje práva a vie sa postaviť na správnu stranu. Nezáleží na početnej veľkosti národa, ale na jeho duchu a vnútornej sile, ktorú Slováci preukázali.

Preto nesmieme zabúdať na naše dejiny, musíme mladým ľuďom pripomínať a vysvetľovať čo bolo a prečo bolo SNP. Vstúpteť im, aby boli hrdí a zároveň mali úctu k tomuto významnému sviatku, ktorý nám závidí ne jeden národ.

Vďaka vám naši hrdinovia.

Marcela Bohumelová, tajomníčka ZO SZPB, Staré Hory: – SNP je pre mňa významná a veľmi dôležitá časť našej histórie. Vážim si všetkých Slovákov, ktorí vedeli, kam patria.

Radomír Žingor, predseda ObIV SZPB, Martin: – Je to štátny sviatok a tí skôr narodení, ktorí ešte žijú, si pripomínajú ukrutnosti 2. svetovej vojny a v tento deň sa zúčastňujú pietnych aktov.

Žiaľ, mladá generácia nepozná ani skratku „SNP“, čo je na škodu, pretože história o Povstaní sa niekoľkokrát prepisovala podľa toho, ako to vyhovovalo politickému zriadeniu.

Štefan Tichý, člen ZO SZPB Martin – Stred: – Pre mnohých Slovákov je to deň voľna, pre odbojárov a priamych účastníkov boja za národné oslobodenie je to jeden z pilierov slovenskej štátnosti, ktorý vyvrcholil práve Slovenským národným povstaním.

Michal Kuchár, tajomník ObIV SZPB Spišská Nová Ves: – Mne, synovi vojaka 1. čs. armádneho zboru v ZSSR zostane navždy vrúcny vzťah k SNP, ale aj ku všetkým účastníkom boja za našu slobodu. Nielen k tým zopár čo ešte žijú medzi nami, padlým v tomto boji a aj zomretým, vrátane mojich drahých rodičov.

(Pokračovanie na str. 5)

Perlička

Svet má 40 miliónov otrokov

Nekomerčná organizácia ochrancov práv Walk Free predstavila obnovené údaje ratingu Global Slavery Index, ktorý hodnotí, aké množstvo ľudí je vystavených rôznym formám otroctva.

Organizácia zozbierala údaje o vyše 71 tisíc ľuďoch zo 167 štátov. Do ratingu boli zaradení tí, ktorí prinútené vykonávajú rôzne nevolnícke práce, vrátane vykorisťovania detí. Dostali sa sem aj tí, ktorí prinútené vstúpili do manželstva, boli obeťmi obchodu s ľuďmi a predaja orgánov... Výsledok? Na svete dnes žije 40,3 milióna ľudí v otrockých podmienkach, pričom 71 % z nich sú ženy.

Lídrom ratingu je vraj KĽDR, kde je prinútenej práci vystavených až 2,64 milióna obyvateľov. Do top desiatky patrí aj Eritrea, Burundi, SAR, Afganistan, Mauretánia, Južný Sudán, Pakistan, Kambodža a Irán. Pravdou však je, že Global Slavery Index bol neraz kritizovaný za nedostatočnú dôveryhodnosť, za pochybné metódy počtov... Špecialisti tiež hovoria, že tvorcovia ratingu nemajú vyjasnený pojem „súčasného otroctva“ a že jeho formuláciu každoročne menia.

– r –

BOJOVNÍK

DVOJTÝŽDENNÍK ANTIFAŠISTOV

Ročník LXIII 23. 8. 2018 Cena 0,70 € (0,44 € pre predplatiteľov)

17

Pripomenuli sme si 138. výročie narodenia slovenského veľikána

Za SZPB veniec kladú (zľava) V. Longauer, M. Krno a predseda HOSK letcov, bojovníkov v SNP a v zahraničí Lubomír Dubeň.

Dňa 21. júla 2018 sa pri rodnom dome gen. Milana Rastislava Štefánika v Košariskách konala pietna spomienková slávnosť pri príležitosti 138. výročia jeho narodenia.

Delegácia SZPB na čele s tajomníkom Viliamom Longauerom a predsedom ObIV SZPB Bratislava Martinom Krnom vzdala hold jednému z najvýznamnejších mužov našich novodobých dejín. Minister obrany

SR Peter Gajdoš v príhovore uviedol, že: „Keď sa bližšie pozrieme na životné krédo Milana Rastislava Štefánika 'Veriť, milovať, pracovať', asi ťažko by sme hľadali lepšiu inšpiráciu pre dnešnú turbulentnú dobu. Pretože len

ten, kto verí, že môže zmeniť veci v štáte k lepšiemu, kto miluje svoju rodnú vlasť, krajinu a pracuje na prospech spoločnosti, môže byť skutočne užitočný pre spoločnosť. Generál M. R. Štefánik taký v skutočnosti bol. Zostali nám po ňom ideály, na ktorých môžeme stavať aj takmer 100 rokov po jeho smrti.“

Denisa Žiaková

„Slováci! Pod'ťe všetci do boja! Vlasť naša slovenská nás volá!“

Z kontextu partizánskej hymny „Tichá noc...“ si môžeme pripomenúť slávne dni 74. výročia Slovenského národného povstania.

Pred 80-timi rokmi v Mníchove násilne roztrhli Československo nacisti, fašisti i vyspelé „demokratické štáty“. Dôsledky pre Slovensko boli zničujúce. Horthyovskí fašisti a nemeckí nacisti si prisvojili časť územia a to, čo zo Slovenska ostalo, stalo sa poslušným satelitom hitlerovských nacistov ako Slovenský štát a neskôr Slovenská republika. Na túto zásadnú zmenu reagovali občania, ktorí začali s organizovaním odporu formou Jánošíkovských družín, ktoré prerástli do partizánskych skupín a oddielov.

Koncom roka 1943 sa schádzajú predstavitelia politických strán na Slovensku, aby sa dohodli o spoločnom boji proti fašizmu. Bola prijatá Vianočná dohoda o vytvorení ilegálnej Slovenskej národnej rady, ktorá predstavovala vrcholné celonárodné odbojové centrum a prijala aj programový dokument s úlohami a cieľmi k jednotnému a centrálnemu vedeniu boja slovenského národa za odstránenie nacisticko-nemeckého diktátu, ktorý vykonávali domáci uzurpátori politickej moci.

Ilegálna SNR, ilegálne národné výbory v spolupráci s vojenskými posádkami, ktoré sa zapojili do príprav povstania, zjednotením partizánskeho hnutia za niekoľko málo mesiacov boli pripravení na otvorený boj proti hitlerov-

ským fašistom a ich domácim prisluhovačom. O pripravenosti na boj svedčí i to, že partizáni a Revolučný národný výbor spoločne vztýčili už 21. augusta 1944 na dome bratov Samčíkovcov v obci Sklabiňa československú zástavu, 29. augusta 1944 v Nemeckej (Partizánskej) Ľupči bola vyhlásená československá štátnosť. Začal sa postupne vytvárať nový systém mocenských orgánov.

Hitlerovskí nacisti videli, že na Slovensku silnie partizánske hnutie, preto sa dôsledne pripravili na boj proti „bandám“ (partizánom) a na odzbrojenie vojenských útvarov. Nemecké vojská sa koncom augusta sústreďovali v pohraničnom území Dolný Dunaj a Morava. 29. augusta nemecký vyslanec H. E. Ludin požiadal prezidenta dr. J. Tisa o vstup nemeckej armády na Slovensko, ktorý s tým súhlasil. Dokonca navrhol odzbrojiť celú slovenskú armádu.

Partizáni a povstalecká armáda boli v pohotovosti už niekoľko dní a čakali len na dohodnuté heslo. 29. augusta 1944 približne o 20.30 hodine v rádiu zaznelo: „Začnite s vystahovaním“. Z Jasenskej doliny sa „sťahovalo“ vyše tritisíc partizánov 1. čs. partizánskej brigády J. V. Stalina pod velením A. S. Jegorova smerom do Banskej Bystrice, ktorá bola prvýkrát oslobodená 30. augusta 1944 o 4.00 hodine ráno.

Začalo sa slávne Slovenské národné povstanie.

Viliam Longauer – tajomník ÚR SZPB

Na zamyslenie:

USA sa už sto rokov snažia zabrániť vzniku asociácie Nemecka s jeho technológiami a Ruska s jeho zdrojmi.

George Friedman

ISSN 03223-2018

9 770323 201002

17

Šéf Pentagonu nazval kozmos novým bojiskom

Minister obrany USA James Mattis podporil ideu vytvorenia operačného velenia kozmických síl.

„Na kozmos musíme nazeráť ako na rozvíjajúce sa vojnové bojisko. Vytvorenie operačného velenia je, samozrejme, jedným z variantov,“ prináša ABC News slová hlavy Pentagonu.

V júni Trump nariadil Pentagonu, aby kvôli bezpečnosti americkej kozmickej infraštruktúry vytvoril samostatný druh

vojsk – Vojenské kozmické sily. Mattis úplne podporuje túto iniciatívu, poznamenajúc, že kozmos „je také isté bojisko, ako zem, vzduch i more“.

Na nebezpečenstvo americkej iniciatívy reagovali členovia johanesburgského stretnutia štátov BRICS, ktorí vyzvali nemeniť kozmos na arénu voj-

novej konfrontácie a zdôraznili, že odvrátenie rozmiestnenia zbraní v kozme „pomôže vyhnúť sa obrovskému nebezpečenstvu pre medzinárodný mier a bezpečnosť“.

– r –, august 2018

Holandskí novinári našli dôvod na spochybnenie výsledkov šetrenia katastrofy MH17

Všimli si totiž, že veľké úlomky malajzijského Boeingu linky MH17 dodnes ležia na mieste havárie.

„Podľa holandskej prokuratúry je príčina havárie určená nespochybniteľne. Skepsa však zostáva. Úlomky tam ležia už dlhý čas, nikto ich neskúma,“ napísal pre Novini Stefan Beck, uvádza TASS.

Autor článku poznamenal, že otázka „spočíva v tom, aké dôležité sú úlomky“. A ako príklad uviedol príklad havárie Boeingu v Bailmer v roku

1992, keď jej príčinu stanovili podľa jednej skrutky.

Jeho kolega Erik van de Beek sa čuduje prečo holandská tlač o tom nepíše. „Ak sú tieto úlomky pre holandskú tlač a holandské úrady nezaujímavé, môže sa stať, že ich úrady Donbasu odovzdajú ruským úradom na vyšetrenie toho, čo sa stalo s MH17,“ zdôraznil novinár. Úlomky sú podľa neho „natolko veľké, že sa dajú vidieť pomocou Google Earth“.

Podľa vz.ru, 23. 7. 2018

...Stáva sa proroctvo Kaddáfiho realitou?

Bezpečnostná politika Angely Merkelovej v otázke migrantov sa veľmi líši od jedného z jej predchodcov – Williho Brandta.

Ten vyhlásil: „V našej spoločnosti pracuje takmer 2,5 milióna zástupcov iných národov. Došli sme k nevyhnutnosti jasne zväziť, kde sa nachádza hranica, za ktorou sú vyčerpané naše mož-

nosti vo veci prijímania (cudzincov), a kde naša sociálna zodpovednosť a zdravá myseľ požadujú sa zastaviť.“

O desať rokov neskôr Helmut Schmidt varoval: „Vyše 4 milio-

ny cudzincov – to je hranica pre nemeckú spoločnosť. Vyše 4,5 milióna cudzincov už nedokážeme zvládnuť bez následkov.“

V Nemecku teraz žije 10,5 milióna cudzincov a o horných hraniciach sa už dávno nehovorí.

HSP, 5. 8. 2018, Sputnik (výňatok)

Irán Trumpovi: Nezahrávajte sa s ohňom...

Iránsky prezident 22. júla počas stretnutia s iránskym zahraničným diplomatickým zborom poradil svojmu americkému kolegovi Donaldov Trumpovi, aby sa vzdal vyhrážok, ktoré môžu vyprovokovať následky.

„Američania musia vedieť, že mier s Iránom je kľúčom k mieru celého sveta a vojna s Iránom

je kľúčom všetkých vojen. (...) Nezahrávajte sa s ohňom, lebo to oľutujete,“ povedal Rouhani

Podľa kp.ru, 22. 7. 2018

O strachu USA zo spolupráce Moskvy a Berlína

USA sa obávajú spojenectva ruských zdrojov a nemeckých technológií, vyhlásila líderka strany „Lavicových“ (Die Linke) Sahra Wagenknecht pre Frankfurter Allgemeine.

„USA si sledujú svoje vlastné záujmy a s príchodom Trumpa prišli k agresívnym spôsobom. Ich záujmy protirečia európskym v najdôležitejších otázkach – a to nie-

len v ekonomických. Svojimi vojnami o zdroje Spojené štáty destabilizovali Blízky východ a pokračujú v tom aj s Iránom. Pritom za to v prvom rade platí Európa. My sa nesmieme

obracajúc sa na Trumpa. Zdôraznil pri tom, že iránsky národ sa nikomu nebude „poklonkovať“ a pri hrozbe sa obyvatelia štátu vždy zomknú, čo ich robí silnejšími.

– r –, 13. 8. 2018

Krajná pravica v Nemecku rekordne

Výsledky publikoval Inštitút pre výskum verejnej mienky. Prieskum bol urobený z poverenia novín Bildzeitung.

Dve strany dosiahli historicky svoj negatívny rekord. Hlas by im dal taký nízky počet voličov, ako nikdy predtým. Tými stranami sú CDU-CSU

(29 %) a SPD (17 %). Krajne pravicová strana Alternatíva pre Nemecko (AfD) dosiahla rekord – 17,5 % a po prvýkrát prekonala SPD.

Výsledky ostatných strán boli nasledovné: Zelení – 12 %, Ľavica – 11 % a FDP – 9 %.

Podľa HSP, 22. 7. 2018

USA chcú mať z Ruska „sponzora terorizmu“

USA priradujú Rusko k „sponzorom terorizmu“ kvôli obavám, že samé budú odhalené. Dopisovateľ IA Regnum uvádza čo vyhlásil zástupca predsedu klubu „Jednotné Rusko“ v Štátnej Dume RF Adalbi Šchagošev.

„V súčasných dejinách sú USA architektmi me-

dzinárskych teroristických organizácií, počnúc Al-Kajdy a končiac Islamského štátu (Iraku a Levanty). Ich návrh, aby náš štát bol zaradený do zoznamu „sponzorov terorizmu“, nie je ničím iným, ako úzkosťou z ich odhalenia,“ vyhlásil Šchagošev.

Podľa regnum.ru, 8. 8. 2018

Čo píšú iní

■ Jozef Banáš koloniálnym mocnostiam...

Takzvaní konšpirátori hovoria, že zámerom Ríše je držať svoje kolónie a podrobené krajiny v biede a rozvrate, pretože tak sa dajú lepšie ovládať a drancovať. S týmto dávajú do súvisu aj to, prečo Američania vždy tak ochotne krajinu nejakého zlého diktátora vybombardujú až do tla. Ako príklad uvádzajú aj bombardovanie slovenských rafinérií na konci vojny či Drážďany... Samozrejme, čím je voda kalnejšia, tým sa v nej kapry lepšie chytajú... Slovensko bolo spojencom Hitlera od začiatku vojny, ale cieľe na našom území – rafinérie Apollo, Dubová či Nové Zámky bombardovali Američania až vtedy, keď už bolo po teheránskej (i Jaltskej – pozn. Bojovník) konferencii a viac-menej bolo jasné, že Československo pripadne do východného bloku. Američania (aj Angličania – pozn. Bojovník) koberecovými náletmi zlikvidovali najkultúrnejšie centrum Nemecka – Drážďany, ktoré mali minimálny strategický význam. Pýtam sa, akým právom Amerika pouča celý svet o nejakých morálnych hodnotách, keď dodnes sú Spojené štáty jedinou krajinou sveta, ktorá dvakrát použila jadrové zbrane proti bezbranným civilom – v Hirošime a v Nagasaki?

Navyše sa od toho nikdy nedišťancovali. Kým my sme dali ruky preč od našej histórie a sypali si popol na hlavu hneď niekoľkokrát, oni sa hrdo hlásia k celej svojej histórii od vyvraždenia Indiánov až po dnešok.

Oni sú hrdí a majú hrdinské filmy, ktoré ich v tej hrdosti utvrdzujú. Majú svojich hrdinov ako John Mc Cain, ktorý je pre nich hrdinom z vietnamskej vojny, pričom oveľa priliehavšie by bolo označiť ho za vojnového zločincina – veď čo oni v tom Vietname hľadali? Kto ich tam volal? Načo tam boli? Kto ich volal do Iraku, Líbye, Afganistanu, Sýrie, Jemenu, Somálska, predtým do Hondurasu, Nikaraguy, Mexika, Dominikánskej republiky, Laosu, Kórey, Libanonu, Kubu, Panamy, Haiti, Juhoslávie a iných krajín?

HSP, 13. 8. 2018 (výňatok)

■ Indický poslanec v šate Hitlera

Poslanec indického parlamentu Naramalli Sivaprasad prišiel na zasadnutie preoblečený za Adolfa Hitlera, čím chcel odkázať premiérovi Naréndrovi Módímu, aby nenasledoval príklad niekdajšieho nacistického vodcu. Jeho cieľom bolo poukázať na potrebu vyčleniť viac peňazí na rozvoj svojho domovského štátu Ándhrapradéš, čo podľa neho Módí sľúbil, ale nespĺnil. Jeho výzor na spôsob Hitlera, ktorý doplnil nacistickým pozdravom pred médiami, nevyvolal zo strany iných zákonodarcov žiadne protesty. „Nemá pochopenie pre to, čo India chce, a ja ho chcem vyzvať, aby nebol ako on (Hitler),“ povedal Sivaprasad o premiérovi.

HSP, 11. 8. 2018 (výňatok)

■ Obecní poslanci Dolnej Krupej prezentovali, čo našli v „brlohu“ Nočných vlkov

V súvislosti s „brlohom“ Nočných vlkov, ako pobočku spolku motorkárov nazvali mainstreamové médiá, sa na situáciu bližšie pozreli poslanci obecného zastupiteľstva.

Zasadnutia sa zúčastnil aj Marek Šebek, ktorý pre Hlavné správy uviedol, že na obecnom úrade sa ho členovia petičného výboru snažili presvedčiť, že toto nie je o Nočných vlkoch, ale o porušení stavebného zákona zo strany p. (Jozefa) Hambálka.

Následne obecní poslanci podali správu, v ktorej uviedli, že v predmetnom areáli nie je nič podozrivé alebo nebezpečné. „Naopak, poslanci boli milo prekvapení, čo tam pán Hambálek vybudoval. A to najmä múzeum 2. svetovej vojny s veľmi zaujímavými exponátmi. Ani jeden zo siedmich poslancov toto nerozporoval a ani tendenčné otázky novinárov ich tvrdeniami neotriasalo. Na otázku, či sú tam aj tanky, poslanci odpovedali, že už nie. Pán Hambálek povedal, že ich mal zapožičať, ale na základe medializačného honu si ich odviezli ich majitelia,“ uviedol svedok zasadnutia poslancov Dolnej Krupej. Pokus o likvidáciu múzea s vojenskými exponátmi z 2. svetovej vojny a sídla Nočných vlkov zatiaľ bude zrejme neúspešný, ale aktivisti určite nepovedali svoje posledné slovo.

HSP, 9. 8. 2018 (výňatok)

■ Japonsko si pripomenulo Hirošimu

Obyvatelia Japonska si 6. 8. 2018 v hirošimskom Parku mieru pripomenuli 73. výročie zhodenia atómovej bomby na mesto Hirošima. Starosta Hirošimy Kazumi Macui pri tejto príležitosti vyzval svoj štát, aby prevzal vedúcu úlohu v globálnom úsilí „vytvoriť svet bez jadrových zbraní prostredníctvom dialógu a spolupráce“. Upozornil, že niektoré krajiny hlásajú egocentrický nacionalizmus a modernizujú svoj jadrový arzenál, čím obnovujú napätie z éry studenej vojny. Tieto štáty sa vraj snažia o zachovanie súčasného medzinárodného poriadku tým, že vytvárajú obavy v konkurenčných krajinách. Takýto prístup k zaručeniu dlhodobej bezpečnosti je podľa Macuiho vo svojej podstate nestabilný a veľmi nebezpečný.

(Pokračovanie na str. 4)

Predseda SZPB Pavol Sečkář (v strede) spoločne s tajomníkom ÚR SZPB Viliamom Longauerom (vľavo) sa 4. augusta 2018 zúčastnili Národných matičných slávností v Martine.

Pri príležitosti 155. výročia založenia Matice slovenskej bola P. Sečkářovi udelená mimoriadna cena Matice slovenskej za zásluhy o slovenskú štátnosť. Ján Rohár

Ďalšia organizácia s prídومkom historickej osobnosti

ZO SZPB v Očovej 28. júla 2018 na slávnostnej členskej schôdzi si schválila prídومkou k svojmu názvu a odteraz sa nazýva ZO SZPB genmjr. Juraja Pivolusku v Očovej.

Návrh na zmenu názvu bol schválený ako jeden z bodov uznesenia na hodnotiacej členskej schôdzi vo februári tohto roku. Podnetom na doplnenie názvu bolo, že genmjr. Juraj Pivoluska, občan obce Očová, bol v čase SNP príslušníkom 2. čs. samostatnej paradesantnej brigády v ZSSR. V hodnosti nadporučík bol veliteľom 2. roty 1. výsadvkového práporu. Zúčastnil sa bojov na Dukle a záverečných bojov oslobodzovania L. Mikuláša. My sme týmto aktom vzdali hold všetkým príslušníkom tejto jednotky.

Očovský výbor ZO SZPB požiadal Oblastný výbor SZPB vo Zvolene o schválenie zmeny názvu ZO SZPB. Našu požiadavku zobrala na vedomie aj ÚR SZPB a 22. februára 2018 bol na zasadnutí oblastného výbo-

ru SZPB náš návrh schválený. Podarilo sa nám tiež stretnúť s Miroslavom, synovcom genmjr. J. Pivolusku, od ktorého sme dostali písomný súhlas na uvedenie mena a priezviska jeho rodinného príslušníka do názvu našej organizácie.

Slávnostné rokovanie našej členskej schôdze sa konalo za účasti poslanca NR SR a starostu Očovej Jána Senku, pplk. v.v. M. Pivolusku, genmjr. Emila Vestenického a predstaviteľov oblastného výboru SZPB zo Zvolena na čele s podpredsedom Miroslavom Náhlíkom a oblastným tajomníkom Jánom Kašicom. Prítomní boli aj členovia OblV SZPB z Trenčína, ZO SZPB Martin-Stred, oblastného výboru SZPB Martin a klubu vojenských výsadvkárov SR na čele s ich pre-

zidentom Viktorom Puchoňom. Súčasnosť symbolizovali príslušníci 5. pluku špeciálnych síl ASR s replikou zástavy 2. čs. paradesantnej brigády v ZSSR.

Súčasťou tejto schôdze bolo aj odovzdanie Medaile M. R. Štefánika III. stupňa predsedovi ZO SZPB Dušanovi Hanckovi.

Zástupcovia KVV SR položili vence v obci k pamätníku a na hrob na miestnom cintoríne, kde sú uložené telesné pozostatky sovietskej posádky a príslušníkov 2. čs. pdb. v ZSSR letiacich na pomoc SNP, ktorí zahynuli pri havárii dopravného lietadla 7. októbra 1944 v masíve Poľany. Na mieste ich posledného odpočinku predviedli zoskok členovia miestneho aeroklubu. Pri tejto príležitosti prezídium KVV SR udelilo svojim členom za spoluprácu so SZPB a rozvoj parašutizmu v SR pamätne vyznamenania. -DH-

Extrémista Kotleba pôjde za nacistické šeky pred súd

Marian Kotleba sa postaví pred súd. Dôvodom sú šeky s neonacistickou symbolikou, ktoré rozdal v roku 2017 trom rodinám v Banskej Bystrici.

Prokurátor pri podaní obžaloby poukázal na symboliku sumy 1488 eur, ktorá sa na šekoch objavila. Kotleba je obvinený z prečinu prejavu sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd. V prípade dokázania viny je trest od šiestich mesiacov do troch rokov väzenia.

Hovorkyňa Úradu špeciálnej prokuratúry Jana Tökölyová

poukázala na to, že číslo 14 symbolizuje 14 slov Davida Lanea, pravcového teroristu: „We must secure the existence of our people and a future for white children,“ čo v preklade znamená: „Musíme zabezpečiť existenciu našich ľudí a budúcnosť bielych detí.“ V prípade číslo 88 vysvetlila, že ide o skratku HH, keďže písmeno H je 8. v abecede, čo predstavuje

skrátenejší tvar nacistického pozdravu „Heil Hitler“.

Historik Stanislav Mičev skonštatoval, že o symbolike sumy na šekoch neexistujú žiadne pochýbnosti. „Je to celkom jednoznačné, každý vie, čo znamená 1488. Tieto symboly sa používajú medzinárodne dlhé roky. Nemôžu sa vyhovárať, že to nie je úmysel,“ podčiarkol historik. Pripomenul tiež, že predstavitelia i sympatizanti LS NS používajú podobnú symboliku dlhodobo.

Pravda.sk, 27. 7. 2018 (výňatok)

Opäť pochodový „útek z Auschwitz-Birkenau“

V pondelok 6. augusta sa vyše 70 ľudí opätovne vydalo na približne 130 km pochod „Vrba Wetzler Memorial“, ktorý kopíruje trasu dvoch slovenských Židov Rudolfa Vrba (Waltera Rosenberga) a Alfreda Wetzlera (Jozefa Lánika), po ktorej v apríli 1944 úspešne ušli z koncentračného tábora Auschwitz-Birkenau domov na Slovensko. Po prekročení hranice sa ocitli v obci Skalité, odkiaľ vlakom pokračovali do Žiliny.

Tohtoročný pochod bol významný aj tým, že na železničnej stanici v Skalitom predseda Židovských náboženských obcí v Žiline Pavel Frankl slávnostne odhalil pamätnú dosku venovanú odvahe Ondreja Čaneckého a obetiam deportácií židovských občanov Slovenska. Čanecký je totiž jedinou podľa mena známou osobou z tých, ktorí Vrbovi a Wetzlerovi pomohli. -r-

Slovák v Košiciach so svastikami na tele

Muža potetovaného hákovými krížmi zadržali v košickom obchodnom centre na Námestí osloboditeľov policajti protiteroristickej jednotky NAKA špecializovaní na extrémizmus a vzniesli voči nemu obvinenie. Sudca rozhodol o jeho väzobnom stíhaní. Polícia o tom informovala na svojej facebookovej stránke.

„J. V. v košickom Auparku nakupoval a pohyboval sa medzi ostatnými návštevníkmi oblečený v tričku s krátkym rukávom a krátkymi nohavicami, pričom na svojom tele má množstvo extrémistických symbolov,“ uviedla polícia. Na ľavej ruke má vytetované od zápästia po rameno štyri hákové kríže a symbol troch sekier – sedmičiek. Z vnútornej strany predlaktia má vytetovaný nápis Skinheads a profil holohlavého muža, na prstoch pravej ruky nápis Skins, od zápästia po rameno rôzne ornamenty v strede s hákovým krížom, nad lakťom písmená SS, z vnútornej strany predlaktia nápis Rudolf Hess a hákový kríž, a na lýtku pravej nohy nápis Sieg Heil a hákový kríž.

J. V. bol už v minulosti právoplatne odsúdený špecializovaným trestným súdom (ŠTS) za obdobný trestný čin extrémizmu, pričom podľa zistených informácií bol pri vynesení rozsudku sudcom ŠTS upozornený, aby si predmetné tetovania nechal odstrániť, resp. ich mal na verejnosti zahalené,“ konštatovala polícia na sociálnej sieti.

Podľa HSR, 13. 8. 2018

Kim Čong-un odovzdal Američanom pozostatky ich vojakov

KLDR odovzdala USA časť pozostatkov amerických vojakov, ktorí na Kórejskom polostrove padli počas vojny v rokoch 1950-53. Pchjongjang tak plní sľub, ktorý dal v júni na summite v Singapure Kim Čong-un Donaldovi Trumpovi.

Podľa vojnových historikov sú na území KLDR pozostatky celkom asi 5300 amerických vojakov. Juhokórejské zdroje uvádzajú, že tentoraz ich zo severu previezli 55.

Počas kórejskej vojny padlo celkom asi 36000 Američanov. Ďalších 7000 vyhlásili za nezvestných a predpokladá sa, že ich pozostatky sú v KLDR. Podľa pravda.sk, 27. 7. 2018 (výňatok)

Na tejto doske je uvedené všetko. Preto naši pravidelní čitatelia nepotrebujú k záberu žiadny doplnkový komentár.

Jozef Ulián, ktorý nám túto snímku poslal, k nej napísal: „Takto to vyzeralo dnes ráno, 8. 8. 2018 na Háji Nicovô.“ -r-

Využitie dejín protifašistického odboja pri výchove mladej generácie ostáva na členoch SZPB!

Zvládneme to?

Základné otázky protifašistického odboja výrazne ovplyvnili fenomény spoločenského pluralizmu. Tento znamenal stavanie si nových otázok o národnej identite, o historickom vedomí, o národnej pamäti, o prezentovaní historických udalostí a dejinách, predstáv o samotných udalostiach a ich rezonovaní v národnej pamäti v nasledujúcich generáciách. Viacdimenzionálny názorový pluralizmus v slovenskej spoločnosti sa prejavil aj pri interpretácii dejín odboja.

Niekedy máme pocit, že naše pôsobenie nepodchytáva dostatočne mladých ľudí, že ich neoslovuje v potrebnej miere. Snád' je to aj preto, že im často predkladáme o dejinách hotové poznatky. Pri takomto spôsobe výučby sa stráca vývojový proces, žiaci a študenti nevidia, ako sa dospelo k týmto poznatkom, výučba je bezproblémová, stráca sa aj plastické videnie úlohy náhody v dejinách, ktorá môže zohrať aj rozhodujúcu úlohu.

Otázky a problémy takéhoto charakteru sa vytvárajú dnes viac ako inokedy prakticky pri každodennom kontakte so žiakmi, študentmi, ale aj s verejnosťou, pričom pri uvažovaní o dejinách 2. svetovej vojny, Slovenskej republiky, odboja i SNP to platí dvojnásobne. Problémom je, že dnes často vzniká diskusia, v rámci ktorej každý obhajuje len svoju pravdu. V takomto ponímaní by však „tento stav diskusie mali odrážať učebnice dejepisu“, podľa nášho názoru však najmä výchovnovzdelávací proces.

Súhlasíme s konštatovaním niektorých autorov, že v demokratickej spoločnosti by škola, ale aj vedecká komunita mala prispievať k demokraticky orientovanému historickému vedomiu študentov. Ide o to, že v prostredí formovania modernej občianskej spoločnosti je veľmi podstatný fenomén výchovy dejinami k tolerancii. Niet inej cesty, ako ukazovať na často protirečivé i kontroverzné udalosti a momenty aj v histórii protifašistického odboja, postaviť ich pred študenta ako problém voľby vývoja z viacerých variantov v danom okamihu, oveľa viac ako doteraz pracovať na vyučovaní s pramenným materiálom, aby sa pokúšali o viaceré spôsoby interpretácie jeho významov, aby hmatateľne videli, čo je to heuristika, čo je to kritika prameňov, čo je to pluralita v interpretácii a pod. Len týmito postupmi sa naučia byť sami sebou, mať vlastný názor spočiatku na rôzne dejinné udalosti, ale postupne sa kriticky vyrovnávať aj s každodennými problémami života v demokratickej spoločnosti, čiže formovať vlastné stanoviská tolerantného a zodpovedného občana, ktorý nepripustí návrat totalitného režimu. Navyše ak nenaučíme s prameňmi pracovať žiakov a študentov, tak úspešne začnú pôsobiť výbery dokumentov ľudáckej spisby.

Z metodologických otázok samotnej histórie protifašistického odboja sa stále nevenuje dostatočná pozornosť bádaniu dejín každodennosti, čo súvisí s úsilím za-

merať sa detailnejšie na skúmanie života obyčajných ľudí ako aktérov historických udalostí. Prehliť treba najmä výskum miestnych dejín v regiónoch a obciach a postaviť túto prácu z amatérskych pokusov na vedecký základ. Vzdelávacia a výchovná dimenzia tejto malej histórie pre mladú generáciu je mimoriadne dôležitá, lebo umožňuje oboznamovať žiakov s ich najbližším spoločenským okolím a prostredím, s historickými udalosťami a osobami, ktoré sú s nimi bezprostredne späté.

Osobná skúsenosť mladých ľudí s pamiatkami na odboj často absentuje. Možno by nás mala viac zaujímať aj otázka, ako chápú uvedené problémy, prípadne ako sú zapojení do účasti svojich detí na exkurziách a podobných akciách ich rodičia.

Veľmi neosobne sa ďalej mládež dozvedá o osobnostiach odboja celoštátneho a celonárodného významu, kde je evidentné v mnohých prípadoch čierno-biele videnie. Teda buď je osoba predstavovaná ako kladný hrdina, alebo naopak len ako negatívna osoba. Ľudský rozmer, rodinné väzby, školské prostredie, názorové strety i zápasy, to všetko mladých ľudí zaujíma, nie však skutky danej osoby navyše bez motivačných faktorov, ktoré umožňujú nahliadnuť hlbšie, prečo i tá osobnosť v zlomovom období svojho života konala istým spôsobom. Pestrá plejáda historických osobností, ktoré sa spolupodieľali na utváraní najnovších dejín, poskytuje veľmi široké možnosti takéhoto prístupu vo výchove proti prejavom fašizmu, neofašizmu a najrôznejším foriem intolerancie.

Rezervy odhalíme aj pri pohľade na vzdelávací obsah na rôznych typoch škôl počnúc vyučovaním predmetu vlastiveda na 1. stupni ZŠ, cez výučbu dejepisu na 2. stupni ZŠ a stredných školách, až po výučbu dejín na vysokých školách. Nečudujme sa preto, že sú snahy dostať na školy, dokonca aj ako učebnice, publikácie, ktoré z hľadiska všeobecne deklarovanej humanizácie školstva majú kontraproduktívny účinok a vedome sa snažia deformovať historické povedomie. Vid'. Dejiny Slovenska a Slovákov, nám všetkým dobre známu knihu, autora Milana S. Ďuricu, alebo nedávne publikované materiály od Mareka Bubeníka zo štátneho pedagogického ústavu pod názvom Didakticko-metodické návrhy k zvýšenej hodinovej

dotácii dejepisu v 9. ročníku ZŠ.

Nečudujme sa, že evidentná snaha ľudáckeho výkladu, ktorý sa usiluje o jednostrannú instrumentalizáciu dejín, môže nachádzať živnú pôdu medzi príslušníkmi mladej dorastajúcej generácie. Kompetentnej odbornej, ale aj laickej verejnosti by nemala byť aľo- stajná neuspokojivá situácia v oblasti učebnic vlastivedy, dejepisu (najmä na stredných školách), ale aj relevantnej literatúry pre výučbu dejín obdobia 1938–1945 na vysokých školách. Relatívne spoľahlivou, ale doteraz nedostatočne využívanou základňou na zlepšenie kritizovaného stavu by sa mohla stať skutočnosť, že vo vedeckých kruhoch a väčšej časti odbornej verejnosti existuje v súčasnosti dosť vysoká miera konsenzu na reflektovanie fašizmových problémov obdobia rokov 1938–1945.

V tomto smere nepoľavuje ani SZPB a vzhľadom na závažnosť problematiky považujeme za veľmi dôležité, že sa nám konečne podarilo presadiť na ministerstve školstva vedy, výskumu a športu odporúčania do pedagogicko-organizačných pokynov na školský rok 2018/2019. Odporúča sa školám zapojiť sa do súťaže Medzníky 2. svetovej vojny, ktorej cieľom je priblížiť žiakom vedomosti o SNP a 2. svetovej vojne, budovať úctu mladej generácie voči obetiam fašizmu, hrdosť na národnooslobodzovacie tradície nášho ľudu.

Riaditeľom škôl a školských zariadení sa odporúča byť nápomocnými pri organizovaní okresných kôl tejto súťaže najmä poskytnutím priestorov. V spolupráci s odborními školstva okresných úradov v sídle kraja sa odporúča podporiť organizáciu besied so žiakmi, organizáciu vedomostných súťaží, literárnych a výtvarných súťaží, poznávacích zájazdov po stupách SNP a na pamätne miesta národnooslobodzovacieho boja.

Odporúča sa do knižničného fondu doplniť knihy s tematikou SNP. Odporúčame školám realizovať v roku 2018 rôzne aktivity pre žiakov. Napr. besedy, súťaže, návštevy expozícií, publikovanie témy v školskom časopise a iné, pripomínajúc si význam historických udalostí Dňa víťazstva nad fašizmom (8. máj 1945), Výročie SNP (29. august 1944) a Deň hrdinov KDO (6. 10. 1944).

Vo výchovno-vzdelávacej činnosti treba využívať služby a výstupy Múzea SNP, najmä jeho akreditovaného edukačného, vedecko-výskumného a metodického pracoviska.

Rozhodne sme boli presvedčení o tom, že v danej situácii dosiahneme viac, ale ďakujeme aj za to, čo sa nám podarilo dosiahnuť a ostáva už len na nás členov SZPB realizovať v praxi dosiahnuté odporúčania. **Norbert Lacko, podpredseda ÚR SZPB**

Čo píšú iní

(Pokračovanie zo str. 2)

Jadrové mocnosti ako USA a Rusko, ale aj krajiny ako Japonsko a iné, ktoré sa spoliehajú na jadrovú ochranu, nepodpisali zmluvu o zákaze jadrových zbraní. Podľa japonských predstaviteľov by to mohlo prehliť rozpor medzi krajinami s jadrovým arzenálom a bez neho.

Japonský premiér Šinzó Abe v tejto súvislosti povedal, že jeho krajina chce byť mostom medzi týmito dvoma stranami. „Zaviazali sme sa k trom zásadám, podľa ktorých na našom území nevyrobíme, nevlastníme a nepovoľujeme jadrové zbrane,“ vyhlásil Abe na podujatí v Hirošime.

Na tohtoročnej spomienke sa zúčastnili zástupcovia z 85 krajín sveta a tí, ktorí prežili bombardovanie, označovaní termínom hibakuša. Na pamätníku bol zoznam 314 118 obetí, obsahujúci aj mená 5 393 ľudí, ktorí zomreli v uplynulom roku. **Podľa pravda.sk, 6. 8. 2018**

■ Talianskemu ministrovi rodiny prekáža zákon prísne postihujúci tzv. velebenie fašizmu

Iniciatíva talianskeho ministra rodiny Lorenza Fontanu, ktorý volal po zrušení zákona z roku 1993, na základe ktorého sa prísne trestalo v krajine podnecovanie xenofóbie a velebenie fašizmu, vyvolala na Apeninskom polostrove u liberálov značný rozruch. Minister si totiž všimol, že nálepka fašizmu sa používa na ostrakizovanie zástancov tradičných hodnôt. „Je to len ideologická zbraň stúpcov globalizácie a ich otrokov.“

Fontana na jednej zo sociálnych sietí napísal, že obvinenie z rasizmu sa stalo ideologickou zbraňou stúpcov globalizácie a ich otrokov s cieľom ukázať prstom na taliansky ľud. Ľud, ktorý si uvedomuje svoju identitu a históriu, vyvoláva strach stúpcov globalizácie, pretože nie je manipulovateľný, konštatoval minister a dodal, že práve predmetný zákon je v rukách stúpcov globalizácie zbraňou na to, aby prezentovali protitaliansky rasizmus ako antifašistický boj.

HSP, 3. 8. 2018 (výňatok)

■ Vo Lvove zneuctili hrob veľkého rozviedčika ZSSR

V noci na 30. 7. 2018 vandali pošpinili hrob Hrdinu ZSSR Nikolaja (pri narodení Nikanór) Kuznecova na Cholme slávy v Lvove. Bolo to už druhýkrát za dva mesiace.

K zodpovednosti sa priznali členovia ukrajinskej krajne pravicovej organizácie „S14“ (inak Seč), ktorí Kuznecova nazvali „katom a čekistom“.

Vo wikipedii sa uvádza, že Kuznecov bol rozviedčík, diverzant a partizán, ktorý zlikvidoval 11 nacistických generálov a vysokých činiteľov okupačnej moci.

– r – a pravda.ru z 30. 7. 2018

■ ...postavenie Srbov v Čiernej Hore je ako za fašistického štátu...

Srbský patriarcha Irinej pre domáce médiá podčiarkol, že situácia srbskej cirkvi je horšia, ako počas osmanskej okupácie a súčasné postavenie Srbov v Čiernej Hore je presne také isté, ako za čias Nezávislého chorvátskeho štátu v období druhej svetovej vojny.

Komentoval vyhlásenia čiernohorských úradníkov o možnom odobratí majetku Metropolitu čiernohorskej prímorskej Srbskej pravoslávnej cirkvi a odovzdaní ho kanonicky nepriznanej Čiernohorskej pravoslávnej cirkvi.

„Zdalo by sa, že v našich časoch to nie je možné. Keby to svojho času urobili Turci alebo Ustašovci, to by sa ešte nejako dalo pochopiť a prijať...“ podčiarkol patriarcha Irinej v rozhovore pre srbské noviny „Dan“.

„Súčasnú situáciu Srbov v Čiernej Hore by som porovnal s postavením Srbov v Chorvátsku v období Nezávislého štátu Chorvátsko (Nezávislý štát Chorvátsko alebo Nezávislý chorvátsky štát bolo označenie pre chorvátsky štát, existujúci v období druhej svetovej vojny ako bábkový štát nacistického Nemecka a Talianska pod vládou vtedajších Ustašovcov, pozn. red). Možnože nenávisť v Čiernej Hore nie je taká veľká, ako bola u Ustašovcov, ale predsa tá nenávisť v prostredí ľudí existuje,“ zdôraznil Irinej.

Podľa HSP, 29. 7. 2018 (výňatok)

■ Uhrík: Šíri sa ďalší hoax...

Premietanie dokumentu „Zavrhnuté svedectvá“ spolu s besedou s tvorcami filmu sa mali uskutočniť 8. augusta v Poprade.

Poslanec Národnej rady Milan Uhrík (ĽSNS) uviedol, že snaha pri-niesť iné svedectvá z obdobia rokov 1938–1945 narobila mestu Poprad a jeho vedeniu poriadne problémy. „V marci sme ten istý dokument na tom istom mieste premietali bez problémov. Účasť nás milo prekvapila a aj diskusia bola plodná. Ľudia ako pán primátor alebo pani manažérka kina, ktorí sa dnes pokrytecky hrajú na najväčších

(Pokračovanie na str. 5)

Naša anketa

(Dokončenie zo str. 1)

Bohužiaľ, dnešná generácia našich detí, vnúčat nemá väčšinou vôbec vedomosti o tejto problematike. Možno, že aj my máme svoj podiel viny na tejto situácii, mierim na nás, členov SZPB. Je potrebné viac informovať mladú generáciu o boji našich otcov za našu slobodu.

Miroslav Macák, predseda ZO SZPB, Slovenská Lupča: – Pre mňa veľa. Aj spomienky mojej mamy na toto obdobie – ako vynášala zbraň na Prašivú. Po potlačení povstania sa dostal môj otec do koncentračného tábora Mauthausen. Na výročie povstania sa stretávali ľudia, tí, ktorí prežili, u nás doma a spomínali a my deti sme ich počúvali. Teraz moji vnuci počúvajú keď im ja rozprávam, aká je krutá vojna, ale, našťastie, ani ja, ani oni ju už nezažili a dúfam, že ani nezažijú.

Jozef Horváth, predseda ZO SZPB, Banská Bystrica – Rudlová: – Pre mňa osobne tento sviatok znamená to, že 29. augusta 2018 budem mať 73 rokov.

Z historického hľadiska tento sviatok znamená veľa, v tento deň 29. augusta 1944 povstal slovenský národ proti nenávidenému fašizmu, aby sme my ďalšie generácie mohli žiť a pracovať v slobodnom štáte.

Igor Kovačka, predseda ZO SZPB, Sklabiňa: – Kým som bol mladý, oslavy SNP boli pre mňa aj mojich rovesníkov tak trochu formalita. Dnes v zrelom veku si čoraz viac vážim tých, ktorí sa rozhodli pridať na tú stranu, kde museli otvorene vystúpiť proti vtedajšiemu režimu za čo im hrozili represálie, odvedenie do zajatia a nakoniec aj smrť.

Nech si každý sám seba predstaví v pozícii vtedajších bojovníkov a rozmyšľa, ako by sa sám zachoval v tom čase a v režime, ktorý tu vládol. Takých bojovníkov a obetí boli u nás desaťtisíce a uctenie si ich pamiatky na oslavách Výročia SNP je to najmenšie, čo môžeme urobiť.

Ján Šnyr, tajomník ObV SZPB, Bardejov: – Pre mňa tento sviatok znamená celoročný záväzok vzbudzovať hrdosť na činy našich predkov, ktorými nám zanechali morálny odkaz pre dnešok a budúcnosť. Úlohu pripomínať naše národné tradície a pravdivo bez prekrúcania podávať fakty mladším s cieľom prehĺbenia poznania vlastných dejín a tým získania vlastného názoru na terajšie dianie doma a vo svete.

Libuša Klúčková, predsedníčka ZO SZPB, Dunajská Streda: – Pietna spomienka na SNP pre mňa a moju rodinu znamená spomienku na našich blízkych, ktorí boli priamo účastní bojov SNP v pamätných ťažkých mesiacoch v okolí Banskej Bystrice skadiaľ pochádzame. Pravidelne sa zúčastňujeme pietnych spomienok v Banskej Bystrici, v Kališti, Telgárte a na iných miestach. S úctou si prezeráme vyznamenania, ktorými boli ocenení rodičia.

Zaráža ma s akou ľahostajnosťou sa k tomuto sviatku stavajú pedagógovia mladších ročníkov a mnohé mestá a obce, kde počas roka hroby padlých nielenže nie sú upravené, ale o kvetoch nemožno ani hovoriť. Nedávno som sa vrátila z Ruska kde je neporovnateľne väčšia úcta a vzťah k pamätníkom Veľkej vlasteneckej vojny ako u nás k pamätníkom SNP. Žiaľ, v našej komerčnej spoločnosti úcta k povstaleckej histórii sa chápe ako deň voľna. Nevážime si hodnotu mieru a zabúdame koľko obetí zaň položilo svoj život.

Milena Vachová, ObV SZPB, Banská Bystrica: – Pre mňa je to pripomenutie si úžasnej odvahy ľudí, ktorí sa postavili proti fašizmu a zároveň aj príležitosť nedať mladým na túto udalosť zabudnúť. Komisia učiteľov, žien a mládeže v našom okrese na to vo svojej činnosti pamätá.

Kamil Krištofik, podpredseda ObV SZPB, Nové Mesto nad Váhom: – SNP pre mňa znamená hrdosť na slovenský národ a hlavne na tých, ktorí povstali proti okupácii, proti vláde, ktorá túto okupáciu schvaľovala a proti ideológii, ktorá neváhala obetovať životy vlastných občanov.

Je to aj hrdosť na jedno z najvýznamnejších protinacistických vystúpení v Európe a prihlásenie sa k demokratickej Európe. Nemenej dôležité je, že v SNP sa zjednotili rôznorodé politické sily a ľudia odlišného náboženského presvedčenia.

Odkaz jednoty by mal byť práve tým najsilnejším odkazom SNP pre dnešok. Pre mňa osobne je to i spomienka na rodinných príslušníkov, ktorí sa do SNP zapojili. Úlohou nás, ktorí sme hrôzy vojny nezažili, je nezabúdať na odkaz našich predkov a nedopustiť návrat fašizmu a nacizmu.

Jozef Petráš, predseda ObV SZPB, Trnava: – SNP znamená pre mňa a moju rodinu veľa. Môj nebhý otec sa zúčastnil s Trnavskou posádkou Povstania, kde bol zranený a zajatý.

Zo zajatia sa vrátil dlho po skončení vojny. Uzdala za neho stará mama odsľúžiť aj omšu. Jeho odkaz pre mňa a rodinu je jeho odvaha postaviť sa nenávidenému fašizmu a láska k rodine a vlasti.

Nikdy nezabudnem na jeho slová: „Bojovali sme, aby sme žili v mieri a mali sa lepšie.“

Zuzana Zigová, predsedníčka ZO SZPB, Stará Turá: – SNP pre mňa znamená veľa. Môj otec Rudolf Kuliška bol priamy účastník Povstania. So zbraňou v ruke bojoval pri Telgárte. Často nám, deťom, tieto svoje zážitky rozprával. Škoda, že už nie je medzi nami, lebo teraz by som sa ho pýtala na veci, na ktoré hľadím inak, ako vtedy, keď som bola dieťa.

Teraz pomáhame organizovať oslavy SNP na vrchu Roh pri Lubine, kde je veľký pamätník SNP, kde je pochovaný kpt. Miloš Uher so svojimi spolubojovníkmi. Teraz chodím čistiť pamätník SNP v Nárcii pri Starej Turej a snažím sa našej mládeži priblížiť obľudnosti, ktoré sa vtedy páchali na našich ľuďoch.

Dňa 18. júla 2018 Oblasťný výbor SZPB v Trnave, spolu s družobným „Českým svazem bojovníků za svobodu, oblasťný výbor Břeclav“, uskutočnil spoločný výlet na Bradlo a pripomenuli si Milana Rastislava Štefánika.

Navštívili sme aj jeho rodné Košariská, kde nás prijala starostka a popozerali sme si múzeum M. R. Štefánika. V Piešťanoch sme boli vo Vojenskom historickom múzeu a pekný deň ukončili položením kytice pri pamätníku SNP v Trnave.

Terézia Prokopová, tajomníčka ObV SZPB, Trnava

Čo píšú iní

(Dokončenie zo str. 4)

antifašistov, nám vtedy nájom povolili a žiaden bojkot zamestnancov nebol, práve naopak, boli k nám veľmi milí a priateľskí. Teraz, keď sme o nájom žiadali znova, tak nám samozrejme bez problémov vyhovel. Až kým nenastúpila liberálna úderka a všetci sa zrazu stali veľkými antifašistami,“ vysvetľuje situáciu Uhrík.

HSP, 26. 7. 2018

■ Škvrnda: Opozíciu prekazujú antifašistickí Noční vlci, fašisti na Ukrajine a v Litve nie

Ján Budaj na nedávnej tlačovej konferencii v súvislosti s Nočnými vlkami hovoril o „ruskej čižme“ a poukázal na to, že na Slovensku platí Trestný zákon, ktorý zakazuje podporovanie a vyjadrovanie sympatií k akýmkoľvek ideológiám, ktoré smerujú k potláčaniu ľudských práv a slobôd. „A takú ideológiu zosobňuje zástava Sovietskeho zväzu, ktorou mávajú Noční vlci,“ vyhlásil.

„Je paradoxné aj smutné, že podľa niektorých predstaviteľov opozície je takmer osudovým bezpečnostným problémom pre Slovensko základňa Nočných vlkov, ktorí nevykonávajú nijaké vojenské aktivity a pôsobia v protifašistickom duchu. Ale to, čo robia extrémistické sily nacistického a fašistického zamerania na Ukrajine, či ako sa šíria tradície SS v Lotyšsku a inde, ich nezaujímajú,“ reagoval na vyjadrenia Budaja a ďalších politikov pre portál napalete.sk bezpečnostný analytik František Škvrnda.

Napalete.sk, 24. 7. 2018 (výňatok)

■ Ján Čarnogurský: Kto sa bojí Slovenských brancov?

Na rane je ich spojenectvo s Nočnými vlkami na Slovensku. Sú veľkí chlapi, milujúci jazdu na motorkách. Dobrý vojak Švejk povedal, že každý „blbne“ svojim spôsobom.

Noční vlci v Dolnej Krupej sú prevažne Slováci. Čím to je, že ruskí motorkári dokázali získať pre svoj názov a pre svoj štýl života aj motorkárov v zahraničí? Nemeckí, americkí, francúzski a iní nie. Mimochodom, ruskí motorkári aspoň z polovice jazdia na amerických motorkách Harley Davidson. Čo je na tom zlé, že motorkári kolektívne jazdia klásť vence na hroby svojich krajanov, padlých vo vojne na správnej strane? Nech zvyšní Slováci, Poliáci, Česi a novinári SME – Denník N – týždeň založia tiež svoj motorkársky klub, dajú mu dostatočne prítlačlivú ideu a môžu súťažiť s Nočnými vlkami.

Podstata spočíva v inom. Vláda Západu sa asi končí. Výmenu štátov na čele sveta sprevádzajú dovtedy nevídané javy. Môžu medzi ne patriť aj Slovenskí branci alebo Noční vlci, ale to je ten lepší prípad. V kníhkupectvách je práve kniha amerického historika Grahama Allisona Osudová pasca o vzostupe Číny na miesto Spojených štátov na čele sveta. Poučenie z gréckeho historika Thukididesa spočíva v tom, že výmena na čele sa väčšinou odohráva vo forme vojny. Teraz by to bola jadrová vojna.

Srspol.sk, 25. 7. 2018 (výňatok)

■ Erdogan porovnal činnosť Izraela s politikou Hitlera

Izraelom prijatý zákon o židovskom charaktere štátu sa stal dôkazom sionistickej a rasistickej politiky štátu, vyhlásil prezident Turecka Recep Tayyip Erdogan.

„Táto dispozícia je dôkazom, ktorý nevytvára žiadne pochybnosti o tom, že Izrael je najšionistickejší, najfašistickejší a najrasistickejší štát,“ povedal Erdogan, uvádza RIA Novosti s odvolávkou sa na agentúru Anadolu.

Vyzval islamský a moslimský svet, demokratické štáty, organizácie a médiá prijať voči Izraelu opatrenia. Taktiež poznamenal, že v niektorých izraelských vedúcich funkcionároch „opäť povstal z mohýl duch Hitlera“.

K novému izraelskému zákonu sa už predtým vyjadrilo aj MZV Egypta, ktoré hovorilo, že nový izraelský zákon podkopáva šance na spravodlivé vyriešenie palestínskeho problému.

Znepokojenie s prijatím zákona vyjadrila aj EÚ.

Podľa vz.ru, 24. 7. 2018

■ Roman Michelko: Pohoda – festival politickej piesne alebo „slušné“ Slovensko ukázalo svoju pravú tvár

Vráťme sa k top incidentu na tomto festivale. Obet'ou koncentrovanej nenávisti sa stal ideový kritik tohto festivalu poslanec Ľuboš Blaha.

Iste, Ľuboš Blaha patrí medzi politikov, ktorí si neberú servítky. Jeho vyjadrenia sú často aj príkre, jednoznačné a polarizujúce. Nespomínam si však, že by klesali až do osobnej roviny, že by dehonestovali konkrétne osoby a ak, tak len za jasné a jednoznačne pomenované osobné zlyhania. Reakcia „slušného“ Slovenska na seba nenechala čakať. Jeho v značnej miere oprávnená kritika tohto festivalu mu vyslúžila davovú nenávisť, za ktorú by sa nemusel hanbiť ani Goebbels. Premietanie tváre oponenta na veľkoplšné plátna sprevádzané davovou nenávisťou je niečo, čo sotva prekoná dno politickej kultúry. Tento model vzbudzovania nenávisti je doslova a do písmena prevzatý z Orwellovej dystópie 1984. Nechce sa ani veriť, že povestné desaťminútovky nenávisti by dnes Orwell mohol študovať na Kaščákovskej Pohode.

HSP, 23. 7. 2018 (výňatok)

Hrdinstvo práce je v dokončení každej úlohy. Josemaría Escrivá de Balaguer

Aj v uplynulom školskom roku v okrese Banská Bystrica prebehla súťaž Medzníky 2. svetovej vojny. Víťazi školských kól sa stretli na slávnostnom vyhodnutí vo vzdelávacom centre múzea SNP.

Tento rok sa počet súťažiacich zväčšil, čo nás potešilo. Celkom sa do súťaže zapojilo 8 ZŠ, čo je 42 % z počtu oslovených škôl. Súťažiaci – deviatiaci sú už na prázdninách, no súťaženie im pripomínajú červené tričká s logom SZPB, ktoré do súťaže venoval práve náš oblastný výbor SZPB.

Milena Vachová, predsedníčka komisie

Gemerské spojnice

Slavošovský tunel mal byť spojnicou. Nikdy nim však neprešiel vlak. Aj tunel pod Homílkou je zaujímavou technickou pamiatkou zo štyridsiatych rokov 20. storočia.

Z rozprávania predsedu HDK pri ObV SZPB v Rožňave Milana Sajenku sa dozvedáme, že tunel sa kedysi stavala ako tzv. gemerská spojnica. Mal spojiť územia odrezané od Slovenska, po tom, čo časť Slovenska po Viedenskej arbitráži pripadla Maďarsku. Jeho dĺžka je 2400–2500 m (podľa rôznych zdrojov). Tunel sa budoval od apríla 1941 do apríla 1944. Nebol úplne dokončený, lebo po oslobodení stratil význam.

28. júla 2018 sa členovia ZO SZPB gen. Viesta

Ján Kochan, predseda ZO SZPB gen. Viesta Revúca
Snímka: Emil Matejka, kronikár

Zvolenský odbojár v Drážďanoch

V júni sme sa vydali po stopách druhej svetovej vojny do nemeckého mesta Drážďany, ktoré boli počas vojny zombardované americkým a britským letectvom tak, že tu neostala kameň na kameni.

Návštívili sme tu vysokú školu, v ktorej cez vojnu sídlilo gestapo a súd, ktorý mal v pôsobnosti aj protektorát Čiech a Moravy. Odsúdení a popravení tu boli aj dvaja Slováci, žijúci v Plzni, ktorí boli aktívni v komunistickej odboji.

Riaditeľka múzea nám povedala, že sme sa u nich objavili ako vôbec prví slovenskí náv-

števníci. Ukázala nám priestor, kde po vynesení rozsudku bola okamžite vykonaná poprava gilotínou. Ešte aj dnes na tomto mieste cítiť chlad a návštevníci na chrbte zimomriavky.

V priestoroch vysokej školy je stála výstava, kde sú zobrazené hrôzy fašizmu. Má to hlboký význam hlavne pre mladú generáciu. Neďaleko Drážďan sa nachá-

dz psychiatrický ústav, v ktorom sa cez vojnu vykonávali eutanázie a popravy pacientov plynom. Títo pacienti tu boli aj spaľovaní.

Nemeckí kolegovia antifašisti, ktorí nám celý tento program zabezpečili, nás informovali o súčasnom Nemecku, osobitne o bývalom východnom Nemecku. Pochopili sme, že nie náhodou je mesto Drážďany centrom nespokojnosti východných Nemcov a prečo sa tu mladá generácia tak pravocivo i ľavicovo radikalizuje.

Ján Kašica

56. ročník turnaja o pohár kpt. Miloša Uhra

Týždeň po Majstrovstvách sveta vo futbale v Rusku patrila nedela 22. júla 2018 nášmu miestnemu futbalu. Reč je o tradičnom futbalovom turnaji o pohár kpt. Miloša Uhra, ktorý sa konal v miestnej časti obce Lubina – na futbalovom ihrisku na Hrnčiarovom.

Naša oblastná organizácia je už dlhé roky spoluorganizátorom tohto turnaja a hrdo sa k nemu hlási. Už tretí rok po sebe sa mi dostalo pocty zastupovať SZPB a vystúpiť v rámci jeho otvorenia s prihovorom.

56 rokov od vzniku turnaja je vek, kedy človek pomaly začína premýšľať o predčasnom starobnom dôchodku. Túto vetu som vyslovila dúfajúc, že „naš turnaj“ na predčasný starobný dôchodok ešte nepomýšľa a že štafeta organizovania bude odovzdaná do správnych rúk. Pri spomienke na padlých v boji v SNP, na ktorých počesť sa turnaj konal, som si dovoľila venovať tento turnaj ešte

niekomu. Človeku, ktorý mi na ňom veľmi chýbal. A ja viem, že nielen mne. Človeku čestnému, spravodlivému, skromnému. Človeku, ktorý miloval život, futbal a jeho srdcovou záležitosťou bol práve tento futbalový turnaj. Chýbal mi tam Vilko Solovič.

Prihovor som ukončila motivačne – k lepším futbalovým výkonom venovala naša organizácia hodnotný darčekový kôš, ktorý bol 1. cenou v tombole a ja vo svojom mene som najlepšiemu futbalovému mužstvu venovala basu piva a najlepšiemu strelcovi turnaja kartón sekty. Turnaja sa okrem domáceho futbalového mužstva TJ Lubina kopanice zúčastnili aj FK Bradlan Brezová pod Bradlom, FK Askoll Potvorice a OŠK Slovan Kostolný (Stará Turá B), ktorý vybojoval prvenstvo a stal sa tak víťazom 56. ročníka futbalového turnaja o pohár kpt. Miloša Uhra.

Simona Štepanovicová

Hold partizánom na Štrbskom Plese

Prijemné leto v polovici júla privítalo na Štrbskom Plese trebišovských odbojárov zo základných organizácií SZPB Trebišov 2, Trebišov 4 – Milhostov, Kráľovský Chlmec, Sečovce 1, Streda n/Bodrogom, Egriš, Veľatý a Malé Ozorovce. Celkovo 49 členov SZPB a ich rodinných príslušníkov prišlo vziať hold a uctiť si partizánov, ktorí položili svoje životy v boji s nemeckými fašistami.

Pamätník je postavený na brehu Štrbského Pleša ako prejav vďaky „Nehynúcej pamiatke hrdinov SNP 1944“. Na podstavci pred Pamätníkom sú dve mená: kpt. Ján Rašo a kpt. Štefan Morávka.

Ján Rašo slúžil na Štrbskom Plese, ako príslušník čs. pohraničnej stráže. 20. septembra 1944 sa pridal so svojou skupinou k partizánskej skupine odbojárov Vysoké Tatry. 26. septembra 1944 v boji s fašistami na

Troch studničkách 31-ročný padol. Podobný osud stihol aj Štefana Morávku. Pôsobil na Štrbskom Plese ako žandár. Aj on vytvoril partizánsku skupinu a tiež sa s ňou pridal k partizánskej skupine Vysoké Tatry. Ako veliteľ prieskumnej hliadky vstúpil 14. 1. 1945 do boja s fašistickými nepriateľmi na Gruniku pod Kriváňom, kde vo veku 34 rokov padol.

Milan Urban, predseda ObV SZPB Trebišov
Snímka: Olga Ragánová členka ZO SZPB Chlmec

Oblastné rokovanie s vyznamenávaním

Dňa 31. júla 2017 sa konalo v zasadačke Okresného úradu v Starej Ľubovni zasadnutie Oblastného výboru SZPB.

Predseda ObV SZPB Václav Homišan hneď v úvode predstavil nového predsedu ZO SZPB v obci Šambron Jána Katreniča, ktorý bol zároveň kooptovaný do oblastného výboru. Taktiež predložil návrh na zastupovanie tajomníčky oblastného výboru Anny Majchrovičovej podpredsedom oblastného výboru Ladislavom Šlachtofským.

Správa o činnosti za 1. polrok 2018 zhodnotila činnosť od januára 2018. V Homišan v nej vyzdvihol najmä vysokú úroveň členských schôdzí ZO SZPB, priebeh podujatí a spomienkových akcií súvisiacich s oslobodením miest a obcí a ukončením 2. svetovej vojny.

Zdôraznil aj úspechy práce s mládežou, a to najmä vo vzdelávacej,

daily M. R. Štefánika I. stupňa tajomníčky ZO SZPB v Kamienke Bohumile Augustínovej a III. stupňa predsedníčky ZO SZPB v Podolínci Božene Závackej, ktoré im udelila ÚR SZPB za dlhodobú zväzovú činnosť.

Ďalším bodom bolo prerokovanie návrhu spomienkových podujatí a akcií do konca roka 2018 a Smernice na vykonanie výročných členských schôdzí ZO SZPB a oblastnej konferencie SZPB pred XVII. zjazdom SZPB.

Diskusia sa venovala najmä otázkam prezentácie odbojárskej činnosti na verejnosti a v médiách, tvorbe projektov, organizačným otázkam a účasti členov na zájazdoch na pamätné miesta bojov 2. svetovej vojny a SNP.

Lýdia Hričiková
členka predsedníctva ObV SZPB v Starej Ľubovni

Sučanci po trase oddielu Kostú Danilova

ZO SZPB Sučany – usporiadala 21. 7. 2018 poznávací zájazd na partizánske miesta a základne SNP s účasťou sučianskeho partizánskeho oddielu, ktorému velil Konštantín Danilov.

Obec Jasenie a Lomnístá dolina: V Jasení, pri pamätníku SNP nás čakali starosta Miroslava Pravotiačková, predseda ZO SZPB Jozef Babka, tajomníčka Elena Kordiková a priami účastníci SNP, 92-ročný Jozef Bakoš a Jozef Paučo.

Po prejavoch a položení venov Jozef Bakoš spomína ako sa stretol s partizánmi pri vysadku 22-člennej partizánskej organizátorskej skupiny nad Prašivou zo 7. na 8. augusta 1944, z ktorej sa stala trojtisícová I. partizánska brigáda J. V. Stalina. Vynášal zbrane z Kyslej na Jasenskú hoľu a to mal 18 rokov. V zime tu bolo snehu vyše metra. J. Bakoš povedal, že ak človek prežije hrôzu, potom s ňou žije stále.

Po tomto úvode sme sa presunuli Lomnistou dolinou na miesta zimného hlavného partizánskeho štábu generála Alexeja N. Asmolova. V Jasenianskej doline pôsobili sovietski a slovenskí partizáni, ktorí boli vysadení ešte pred SNP na Latiborskej hoľi. Na Jasenianskych holiach mal štáb kpt. Alexej S. Jegerov a boli tu sklady streliva. Od prvej polovice novembra 1944 v Lomnistej doline táboril Hlavný štáb partizánskeho hnutia na Slovensku, odiaľ riadil celú zimnú operáciu všetkých partizánskych jednotiek v priestoroch Nízkych

Konštantín Danilov (Kosťa). Jednotku zorganizoval na III. rotu Suvorova, ktorá patrila k 1. čs. partizánskej brigáde M. R. Štefánika a velil jej npor. Peter Alexejevič Veličko.

Po bojoch o Dolný Turiec sa 22. 9. 1944 jednotka presunula do Jánovej Lehoty a Kupče pri Svätom križi nad Hronom. Dňa 1. októbra 1944 sa zúčastnila vojenskej prehliadky celej brigády v Detve. Po reorganizovaní bola rota so 103 partizánmi znova nasadená do bojov pri Sule, Hornom Tisovníku, Brusne a Oremovom Laze. Pri presune cez Prašivú na Liptov bojovala v Korytnici kde padol 17-ročný J. Marček a 19 členov sa dostalo do nemeckého zajatia. Po ďalších útrapách bola Danilovova skupina doplnená na pluk a sídlila

Občania Jasenia sa obetavo starali o zásobovanie partizánov v Lomnistej doline. Obec bola oslobodená 21. marca 1945.

Velenie sučianskeho partizánskeho oddielu prevzal v čase krutých bojov o Sučany 14. 9. 1944 od Jozefa Brveníka ruský partizán

v Lomnistej doline, kde bola poverená strážením zimného partizánskeho tábora A. N. Asmolova. Pri oslobodení Červenou armádou bola ešte nasadená do bojov o Telgárt. V Lomnistej doline na miestach tábora sme si uctili pamätníky a prezreli Asmolovovu chatu – múzeum.

V Čiernom Balogu sme sa previezli na Čiernohronskej železnici – Vydrovo s pochádzkou lesníckym skanzonom a poklonou pri pamätníkoch vojny a SNP – neznámy partizán.

Za výbornú organizáciu ne-tradického podujatia si zaslúžia pochvalu členovia výboru ZO SZPB, osobitne tajomníčka Miroslava Balázová a aj dokumentaristi a desiatkari. Vážime si účasť predsedu ObV SZPB v Martine Radomíra Žingora.

Martin Matula, predseda ZO SZPB v Sučanoch

Schôdza plná spomienok

V stredu 8. 8. 2018 sa konala členská schôdza bratislavské ZO SZPB č. 7, na ktorej sa zúčastnili aj tajomník ÚR SZPB Viliam Longauer, oblastná tajomníčka SZPB Katarína Frišová, zástupca starostu MČ Bratislava Nové Mesto Stanislav Winkler a ďalší hostia.

Predseda Ján Barčí viedol schôdzu ako slávnostnú k pamiatke SNP a preto dal slovo predovšetkým dvom prítomným veteránom (zo šiestich v tejto organizácii) Anne Bergerovej a Samuelovi Baranovi, ktorí naozaj zaujali svojimi bojovými príhodami. Čitateľov s nimi oboznámime v najbližších číslach, pretože v oboch prípadoch pôjde o úplne nové poznatky.

Napríklad S. Baran mi po schôdzi prezradil, že ani nie 100 metrov pri ňom mu zabili v jednom prípade veliteľa oddielu kapitána Miloša Uhra a v druhom aj veliteľa 2. partizánskej brigády J. V. Stalina Iľju Daniloviča Dibrovu.

Asi nikto však nečakal, že s autentickou spomienkou na Povstanie vystúpil aj S. Winkler. Napísal mu ju jeho svokor Jozef Slávik, ktorý očami 15-ročného mládenca videl Banskú Bystricu pred, počas i po Povstaní. Na čo konkrétne si spomína, sa môžete dočítať na strane 8.

–vml–

Po stopách Trnavskej posádky

Už po 41-krát sa cyklisti z Trnavy vydali na 305 km nonstop trasu Trnava – Rysy, ktorá je spomienkou vďaka príslušníkom trnavskej posádky, ktorí v auguste 1944 odišli spolu s dobrovoľníkmi z radov obyvateľov mesta bojovať do SNP.

Cyklisti, ktorých sa prihlásilo 161, sa 19. 7. 2018 zastavili na mieste ich bojového vystúpenia v Horných Hámroch a taktiež Nemeckej a položili kvety k pomníkom padlých.

Záštitu nad tohtoročným podujatím mala strelkyňa, paralympionička a majsterka sveta Veronika Vadovíčovová.

ObV SZPB Trnava

V Rudne nad Hronom opäť o putovný pohár

V nedelu 12. augusta si na strelníci Jamína v Rudne nad Hronom v rámci 24. ročníka súťaže na počesť SNP vyskúšalo presnú mušku 12 strelcov z piatich organizácií. Súťažilo sa v strele z malokalibrovej pušky – 30 rán ležmo.

Zo zien vyhrala Mária Humená (M-ŠSK Žiar nad Hronom). Spomedzi seniorov (46–59 roční) zvíťazil Milan Slančík (MO SZTŠ Rudno n/H) a v kategórii nad 60 rokov Jozef Gocník (ŠSK Žarnovica).

Absolútnym víťazom sa stal M. Slančík. Putovný pohár získal po prvýkrát.

Jozef Plecka (Pre Bojovník bez nároku na honorár)

Spomienky na 21. august 1968

Genpor. Honzek na vojnovom cintoríne v Trenčíne, ktorý renovoval vlastnými rukami.

Podmínované výjazdy z parku

Generálporučík v. v. Pavel Honzek po absolvovaní vojenskej školy vo Vyškove 24. augusta 1968 nastupoval k 15. tankovému pluku v Miloviciach, ktorý patril 13. tankovej divízii.

Vtedajší mladý poručík išiel vlakom, ktorý čiastočne obchádza rozsiahly areál kasární. Jeho súčasťou bolo aj vojenské letisko. A uvidel jeho dvojnásobné obkľúčenie tankami. Najskôr poľskými a za nimi stál sovietsky tankový pluk. Obďaleč mali postavené poľské a sovietske jednotky stany.

Vo vnútri areálu boli blokováné československé jednotky. „Nebolo to práve najlepšie privítanie. Každú noc sa ozývali

výstrely. Aj keď väčšinou do vzduchu, vojaci sa obávali chodiť do stráží.

V takomto stave sme prežili zopár týždňov. Potom som bol ako veliteľ s vyše stovkou vojakov odvelený do Ústi nad Labem, kde sme strážili dôležité objekty v meste. Vrátili sme sa naspäť a potom som zažil bojový poplach.

O nejaký čas už prvý prápor nášho pluku začal vagónovať techniku. Pristavili vagóny aj pre nás. Park techniky nám však strážili Sovieti, ktorí nás do neho nechceli pustiť. Následne sme zistili, že všetky výjazdy z parku sú podmínované. Najskôr ich teda museli Sovieti odmiňovať, aby sme mohli s technikou výjsť von. Všetko sme naložili na železničné vagóny a vyrazili sme smerom na východ. Nikto nevedel kam smerujeme. Šíрили sa rôzne reči...“ spomína generál Honzek.

Išli do neznáma. V jednej stanici ich odstavili a oni sa išli najesť. Vojaci v čiernych tankistických kombinézach však miestnym pripomínali Rusov. Preto ich privítala nepriateľsky naladená krčma. Až keď prehovorili, situácia sa zmenila a miestni ich bohato pohostili. Rovnako aj ďalšie transporty pluku, ktoré prišli po nich.

Až v Púchove sa dozvedeli, že trojdňová cesta sa im skončí v Martine. „Politruk nás vo vlaku strašil. Slováci vás neprijmú, buďte na pozore, pripravte si zbrane. S malou dušičkou sme preto vystupovali na martinskej stanici, no opak bol pravdou,“ dnes už s úsmevom v pamäti loví spomienky na rok 1968 generál Honzek. Slovensko sa napokon pre neho stalo domovom a profesionálnym pôsobiskom pre celú vojenskú kariéru, ktorú zavŕšil v Trenčíne na Generálnom štábe Armády SR.

Jozef Žiak

Plukovník Tomáš Švec je nám známy aj ako bývalý tajomník ÚR SZPB a zastupujúci predseda SZPB.

Rušili sovietske vysielanie

Plukovník v. v. Tomáš Švec spomína, že 20. augusta 1968 sa vrátil z dovolenky k útvaru. „Do neskorých nočných hodín som môjmu spolubývajúcemu na ubytovni rozprával zážitky z Vysokých Tatier.

Po polnoci sa vrátil ďalší kolega, zabúchal nám na dvere a vzrušený oznámil, že Československo obsadzujú vojská Varšavskej zmluvy. Najprv sme si mysleli, že si z nás robí srandu, ale keď sme si pustili rádio, pochopili sme, že je to pravda.“

Ďalej si plukovník Švec pripomína, že sa obliekli a utekali do kasární. Vojaci spali. Prvým krokom, ktorý urobili bolo, že vojakov zobudili a oznámili im správu zároveň s rozkazom, že prichádzajúcim vojskám nemá Čs. ľudová armáda klásť odpor.

Aj napriek tomu bol v útvare vyhlásený najvyšší stupeň pohotovosti. Vimperk bol obsadený vojskami Sovietskej armády ako jedno z posledných miest. Vyhlásili poplach pre tankovú rotu, ktorá obsadila všetky prístupy do objektu kasární a samostatný motostrelecký prápor v Kašperských Horách bol uvedený do plnej bojovej pohotovosti s delostreleckou batériou a tankovou rotou.

„Bol som veliteľom spojovacej rot. Náčelníci staníc mi oznámili, že zachytili prevádzku v rádiových sieťach v ruskom jazyku, ktorú sme začali intenzívne rušiť. Na výzvu Československého rozhlasu sme zabezpečili retransláciu jeho vysielania cez naše stanice. Podarilo sa nám zabezpečiť odvysielanie niekoľkých protestných správ proti okupácii z okolitých podnikov a družstiev.

Naša činnosť mala kladný ohlas v dôstojníckom zbore i na verejnosti. Až do obdobia začatia normalizácie. Najprv som bol vyšetrovaný ako svedok, nakoniec ako obžalovaný. Bol som obžalovaný spolu s ďalšími kolegami za to, že 21. augusta 1968 v ranných hodinách ako veliteľ spojovacej jednotky som dovolil, aby moje posádky rádiových staníc rušili vysielanie sovietskych vojsk, že som dal pokyn osádkam ako majú rušenie uskutočniť a zabezpečil som odvysielanie nesúhlasných rezolúcií so vstupom vojsk na územie ČSSR.

Vojenský súd bol 24. februára 1971. Keď ma sudca oslovil slovami: Obžalovaný vstaňte!, nemohol som stále veriť tomu, že sa to týka mňa. Bol to veľmi nepríjemný a ponižujúci zážitok. Súd nás uznal vinnými a odsúdil ma, vtedy nadporučíka, na trest odňatia slobody v trvaní 9 mesiacov, podmienčne, na skúšobnú dobu jedného roka.

Aj keď som spomínanú dobu prežil, celé roky sa so mnou vliekol tento tzv. kádrový hrb. Až 22. apríla 1992, vtedy Najvyšší súd v Prahe, svojim uznesením zrušil rozsudok Obvodného vojenského súdu z Českých Budějovic s tým, že uvedené skutky neboli trestným činom.“

Jozef Žiak

Augustové udalosti roku 1944 – očami 15-ročného chlapca

„Ráno 29. augusta 1944 som sa zobudil na zvuky strelby. Nevedel som, kde sa strieľa. Zhltoľ som raňajky a vybehol hore ulicou na námestie. Na námestí bolo plno ľudí – vojaci, civilni, niekoľko žien vo vojenských uniformách, skoro všetci ozbrojení puškami, samopalmi, pištolami. Od známych, ktorých som stretol, som sa dozvedel, že vypuklo povstanie proti Nemcom.

Vrátil som sa na námestie, kde som si vypočul rozhlasovú výzvu československej londýnskej vlády k povstaniu, ako aj výzvu, že vojaci majú prijímať len rozkazy od generálov Viesta a Goliana.

V najbližších dňoch sme sledovali správy z prvých bojov s Nemcami. Žiaľ, presila Nemcov útočila na armádu a partizánov zo všetkých strán. Po dvoch mesiacoch boli dni povstania zrútané. Môjho otca, obchodníka, požiadali, aby obstaral nejakú salámu pre partizánov. Podarilo sa mu to od

známeho mäsiara, len ju bolo treba odtiaľ doviezť. Partizáni dali auto a ozbrojeného šoféra, ja som mal ísť s ním. Tak sme šli. Lenže front medzitým pokročil a blízko cieľa našej cesty sa už strieľalo. Náklad salámy sme naložili do auta za svišťania guľiek.

Armáda ustupovala do Harmaneckej a Starohorskej doliny. Tam smerovali aj vlaky so zásobami. Tie potom Nemci zbombardovali. Prechodu vojakov a partizánov neprišlo ani počasie. Výdatne pršalo. Boli to ťažké časy pre ustupujúcu

armádu. Nemci zo všetkých strán obsadili Banskú Bystricu, mestom pochodovali stovky zajatcov. Odvážali ich do koncentrákov. Tisíce partizánov a vo-

jakov však zostali v horách až do oslobodenia.“

* * *

Toto je osobná spomienka Jozefa Slávika, ktorú dňa 8. 8. 2018 prečítal na členskej schôdzi bratislavskej ZO SZPB jeho zaš. Stanislav Winkler, ktorý je zástupcom starostu MČ Bratislava Nové Mesto, kam táto ZO SZPB územne patrí.

Snímka bystricoviny.sk

Poliaci spomínajú na Varšavské povstanie a vraj aj na zradu červenoarmejcov

Redakcia pravda.sk si 1. 8. 2018 pripomenula 74. výročie vypuknutia Varšavského povstania, ktoré „zorganizovala poľská povstalecká organizácia“ Zemská armáda (Armia Krajowa). Jeho cieľom bolo oslobodiť Varšavu okupovanú Nemcami – pokiaľ možno ešte pred príchodom Červenej armády – a pomocou existujúcej a fungujúcej legitímnej štátnej správy tak znemožniť ustanovenie komunistického režimu orientovaného na sovietske vedenie a Josifa Stalina.

Poľský prezident Andrzej Duda vo svojom príhovore prednesenom vo Varšave v predvečer osláv vzdal hold varšavským povstalcovi, lebo „vďaka vášmu hrdinskému vzopätiu, vďaka tým, ktorí prežili a vychovali mladé generácie, sme tu – a tým, čím sme“.

Ďalej pravda.sk uvádza, že „Varšavské povstanie bolo najväčším aktom odporu voči nemeckej okupácii počas druhej svetovej vojny“ (čo historicky vôbec nie je pravda – pozn. Bojovník). A že „hrdinstvo jeho účastníkov zostáva jednou zo súčastí poľskej národnej identity, i keď časť poľskej verejnosti

ho spochybňuje ako zbytočné.“

„Povstalecké sily však nemali dost ľudí ani vybavenia. Navyše okupačné sily sa o prípravu povstania dozvedeli a stihli si zabezpečiť niektoré kľúčové miesta, takže povstalcovi sa nepodarilo ovládnuť celú predpokladanú oblasť“ (Povedzme teda rovno, že organizátori nezvládli Varšavské povstanie nijako. Ani politicky a už vôbec nie organizačne a vojensky – pozn. Bojovník.).

Škoda, že redakcia pravda.sk uviedla bez komentára túto historickú falzifikáciu: „Okrem toho sovietska Červená armáda zastavila svoj postup

pod Varšavou a dlho odmietala povstalcovi pomoc s výnimkou zbraní a municie, čo Poliaci doteraz považujú za zradu, uviedla svojho času vo svojej analýze agentúra AP. Napriek tomu povstalcovia vzdorovali 63 dní.

Povstanie vo Varšave Nemecko napokon brutálne potlačilo, keď mesto v podstate zrovnalo so zemou. O život počas povstania prišlo asi 200-tisíc ľudí, väčšinou civilistov. Z mesta bolo vysídlených vyše pol milióna obyvateľov.“

Pozrime sa však na dané časy objektívnejšie. Prečo dnes falzifikátori dejín hovoria o akomsi odmietaní pomoci ZSSR Poliakom? Kto mal Poliakom pomôcť a nepomohol im? Ktorý Poliak si dohodol so Sovietmi nejakú pomoc?

Ja hovorím, že nikto Poliakom pomoc nesľúbil. Ani ZSSR a Stalin už vôbec nie. Navyše Poliaci uznávali len Londýn a preto o nejakej pomoci Varšavskému povstaniu rokovali len s Londýnom.

A prečo nerokovali so ZSSR? Možno aj preto, lebo Sovieti i my si dodnes pamätáme, ako nás Poliaci zradili v časoch Mnichovského diktátu!!! Keď nám Sovieti chceli prísť vojensky na pomoc, mohli to urobiť len preletom (presunom) cez územie Poľska. A aká bola reakcia jeho vtedajšej poľskej vrchnosti? Že bude ničť všetko sovietske, čo by chcelo prekročiť jeho územie. Je teda jasné, že slovansky zradný Poliak sa postavil proti slovanskému ZSSR, keď ten chcel prísť na pomoc slovanskému Československu!

V. Mikunda, s využitím pravda.sk z 1. 8. 2018

A teraz dôkaz nad dôkazy. Ako to vnímali najkompetentnejší?

Z korešpondencie predsedu Rady ministrov ZSSR s prezidentom USA a ministerským predsedom Veľkej Británie za Veľkej vlasteneckej vojny 1941–1945

Posolstvo Roosevelta a Churchilla maršalovi Stalinovi

Uvažujeme o tom, ako bude reagovať svetová verejná mienka, ak budú antinacisti vo Varšave ponechaní napospas.

Myslíme si, že my všetci traja by sme mali urobiť všetko, čo je v našich silách, aby sme tam zachránili čo najviac vlastencov. Dúfame, že poľským vlastencom vo Varšave zhodíte najpotrebnejšie zásoby a zbrane. Alebo súhlasili by ste s tým, aby ste pomohli našim lietadlám urobiť to čo najrýchlejšie? Dúfame, že s tým budete súhlasiť. Časový faktor má mimoriadne veľký význam.

20. augusta 1944

Od J. V. Stalina prezidentovi F. Rooseveltovi a ministerskému predsedovi pánu W. Churchilovi

Posolstvo od Vás a pána Roosevelta o Varšave som dostal. Chceme vysloviť svoj názor.

Skôr či neskôr sa všetci dozvedia pravdu o hŕstke zločin-

cov, ktorí vyvolali varšavské dobrodružstvo, aby uchvátili moc. Títo ľudia využili dôverčivosť Varšavčanov a vrhli mnohých takmer bezbranných ľudí proti nemeckým delám, tankom a lietadlám. Vznikla situácia, keď každý ďalší deň nevyužívajú Poliaci na oslobodenie Varšavy, ale hitlerovci, ktorí obyvateľov Varšavy neľudsky vykynoňujú.

Z vojenského hľadiska je táto situácia, keď sa na Varšavu sústreďuje zvýšená pozornosť Nemcov, takisto veľmi nevýhodná pre Červenú armádu, ako aj pre Poliakov. Zatiaľ sovietske vojská, ktoré v poslednom čase narazili na nové silné pokusy Nemcov prejsť do protiútok, robia všetko, čo je možné, aby tieto protiútoky hitlerovcov zlomili a aby pri Varšave prešli do novej rozsiahlej ofenzívy. Nemôže byť pochyb, že Červená armáda nebude ľutovať sily, aby Nemcov pri Varšave rozdrvila a aby oslobodila Varšavu pre Poliakov. To bude najlepšia a skutočná pomoc poľským antinacistom.

22. augusta 1944

Dňa 23. augusta 1939 si pripomenieme...

...podpis zmluvy o neútočení..., tzv. pakt Ribbentrop-Molotov s platnosťou na 10 rokov

Čo Sovieti týmto paktom získali?

1. vojna sa nezačala na východe, ale na západe. Ak by to bolo opačne, nebolo by možné rýchle zostavenie protihitlerovskej koalície v prípade útoku Nemecka proti ZSSR. Západ by tieto dva štáty nechal jedného proti jednému. Čo, nakoniec, bolo aj pôvodným cieľom kolektívneho Západu.

2. Sovieti mohli presunúť hranice ďaleko na západ, čo

bol pre nich veľký strategický úspech. Skupina armád Sever (Nord) mala rozkaz prestrieľať sa Pobaltskom, obsadiť Leningrad a vrhnúť svojich pol milióna vojakov na Moskvu.

Ale už pri ceste na Leningrad prišli niektoré súčasti skupiny armád Sever o 50–60 % početných stavov. Strategickú úlohu teda táto skupina nespĺnila. ZSSR zachránilo tých 500 km, ktoré museli prekonať navyše.

To je fakt! Nebyť tohto operačného územia, vojna sa mohla skončiť opačne.

Viete, že...?

...pakt s Nemeckom mali aj Angličania?

Anglicko-nemecký pakt o námornej flotile bol podpísaný 18. 6. 1935. V tento deň pricestoval do Londýna nemecký minister zahraničia von Ribbentrop. Nemecko podľa neho mohlo slobodne budovať vojenskú námornú flotilu až do 35 % počtov anglickej flotily. Budovanie ostatnej výzbroje a výstroja Nemecku nikto nezakazoval.

...oslobodzovanie Slovenska trvalo 226 dní a oslobodzovanie Česka necelých 40 dní?

Za začiatok oslobodzovania českého územia môžeme považovať prvé dni apríla, kedy ho z juhu a východu začala oslobodzovať Červená armáda. Dňa 15. apríla 1945 sa pri Sudiciach prebojovali na územie Česka čs. tankisti a dňa 18. apríla ho na západe začala oslobodzovať 3. US armáda generála George S. Pattona.

...v živote sovietskeho maršala G. Žukova zohral významnú rolu fotograf Viktor Tomín, ktorý už 2. 5. 1945 obletel a nasnímal nad Reichstagom vlajúcu zástavu Víťazstva?

Aby sa so zábermi dostal čo najrýchlejšie do redakcie Pravdy do Moskvy, odvolajúc sa na príkaz Žukova, uniesol mu osobné lietadlo.

Keď sa Žukov dozvedel, že niekto sa zahral s jeho menom, rozčúlil sa a vydal rozkaz popraviť Tomina za svojvôľu. Keď sa však fotokorešpondent vrátil s čerstvým výtláčkom „Pravdy“ a Žukov zbadal na titulnej strane vlajúcu zástavu Víťazstva a pod ňou text, že snímka bola do redakcie dopravená na osobnom lietadle maršala Žukova, maršal nahradil svoju zlosť milosrdenstvom a vyznamenal Tomina Radom Červenej zástavy.

...Československo bolo jediným štátom víťaznej koalície, ktorý vyšiel z druhej svetovej vojny s menším územím, ako mal pred ňou?

Prišiel totiž o Podkarpatskú Rus, skrátene Podkarpatsko, región s rozlohou 14-tisíc štvorcových kilometrov a s pol miliónom obyvateľov.

Ako sa to mohlo stať? Na začiatku tejto histórie bola dohoda. Zdalo sa, že je to dobrá dohoda. A dobré dohody, ako sa vraví, robia dobrých priateľov.

Podľa nej len čo niektorá časť oslobodeného územia prestane byť pásmom vojnových operácií, preberajú na nej všetku moc československé úrady. V pondelok 8. mája 1944, čiže presne rok pred kapituláciou nemeckej brannej moci, sa na tom v Londýne dohodli predstavitelia exilovej vlády ČSR a Sovietskeho zväzu.

Pásmom vojnových operácií sa rozumelo územie ležiace 50 kilometrov za frontom a krylo sa zhruba s tylom postupujúcej armády.

Prezident Edvard Beneš sa v rovnakom čase pokúšal dosiahnuť podobnú dohodu aj so západnými Spojencami – členmi protihitlerovskej koalície, ale z nejakých dôvodov z toho zišlo.

Rokovania so Sovietmi tiež neboli jednoduché – trvali viac ako dva mesiace – nakoniec však dohoda bola podpísaná. Benešovi na nej osobitne záležalo, ako keby už vtedy vedel, že Slovensko i Česko budú oslobodené z východu a nie zo západu. A že s budúci osloboditeľmi si treba vopred stanoviť pravidlá odovzdávania moci.

Dost' na tom, že dohoda sa začala porušovať už o pol roka, pričom nečakaným spôsobom...

Adriana Mikundová

- **Bacúch:** Angela Chovancová 96, Anna Brezinová 90 a Pavol Cesnak 76 rokov.
- **Banská Bystrica J. Rýsa, Tr. SNP:** Vladimír Strmeň 90 rokov.
- **Belá – Dulice:** Elena Kolláriková 87, Juraj Kollárik 88, Zuzana Balčková 84, Milan Kováčik 84 a Martin Čulen 35 rokov.
- **Bratislava 3:** Mária Halašová 91 rokov.
- **Bratislava 7:** Margita Galisová 91, Anna Chrt'ánová 88, Rozália Kotuličová 87, Margita Babjaková 71 a Ján Krištofič 71 rokov.
- **Bratislava 12:** Helena Hrinkaničová 80 rokov.
- **Bratislava 15:** Vlasta Kozačková 96, Pavla Hudcovičová 96, Viera Golianová 96, Valéria Dullová 85 a PhDr. Monika Beňová 50 rokov.
- **Bratislava 18:** Ing. Jarmila Šlauková 87 rokov.
- **Breznička (Obľv Lučenec):** Jozef Knechta 90 rokov.
- **Breznička (Obľv Svidník):** Dušan Kochan 55 rokov.
- **Cinobaňa:** Vlasta Zimániová 75 rokov.
- **Čaña:** Ladislav Mura 75 rokov.
- **Dolné Vestenice:** Anton Botka 83 rokov.
- **Dolný Kubín:** Branislav Thurský 91 a Peter Hunčaga 82 rokov.
- **Hanušovce nad Topľou:** Helena Lipčáková 65 rokov.
- **Hatalov:** Anna Dorčáková 89 rokov.
- **Hostie:** Helena Borčinová 70 a Mgr. Peter Štepianský 40 rokov.
- **Hrušov:** Ján Brindza 55 rokov.
- **Kežmarok:** Helena Poláková 93, Ing. Ľubomíra Sonntagová a Ladislav Kolodziej 70 rokov.
- **Košice – Juh:** Michal Potoma 87 rokov.
- **Košice – Sever:** Eva Skljarska 92 a Marie Krutáková 70 rokov.
- **Ladomirová:** Miron Omaska 65 rokov.
- **Liptovský Mikuláš:** Mária Chrapčiaková 88, Milina Kormaňáková 80 a Andrej Dobák 40 rokov.
- **Liptovská Teplička:** Gizela Revajová 82 rokov.
- **Lehôtka:** Zuzana Kanátová 97 rokov.
- **Lučenec III:** Mgr. Ľubica Marciňeková 55 rokov.
- **Michalovce:** Ján Saxun 87, Mária Stufáková 84, Michal Vataha 84, Zuzana Pallaiová 81, Štefan Rofar 70, Štefan Barna 65 a Ladislav Minárik 55 rokov.
- **Makovce:** Vasil' Štefančo 50 rokov.
- **Málinec:** Igor Čepko 60 a Mgr. Ján Tokár 65 rokov.
- **Medvedie:** Peter Humeník 85 rokov.
- **Miroľa:** Michal Varcholík 70 rokov.
- **Michal'any:** Eva Poláková 65 rokov.
- **Nacina Ves:** Jozefína Rudačková 93 rokov.
- **Nitra – Horné mesto:** Tatiana Moravčíková 75, Vojtech Kertész 83, Slavomír Fijalka 60 rokov.
- **Nové Mesto nad Váhom, gen. Inštorisa:** František Koreň 96, Anna Tomešová 89, Emília Rojková 89, Pavel Mihálik 85 a Mária Balajová 70 rokov.
- **Novosad:** Magdaléna Balogová 70 rokov.
- **Pinkovce:** Miroslav Rajchel 60 rokov.
- **Podolíne:** RSDr. František Csomor 84 rokov.
- **Pohorelá:** Anna Borloková 75, Mgr. Mária Šulejová a Mária Kalmánová 70 rokov.
- **Poltár:** Anna Turoňová 97 rokov.
- **Priekopa:** Helena Miňová 87 rokov.
- **Púchov:** Ondrej Martiško 98 a Jozefína Blašková 82 rokov.
- **Rajec:** Oľga Dubovcová 80 a Peter Sleziak 70 rokov.
- **Rožňava:** Anna Brežňanová 90, Júlia Székelyová 80, Anna Jungová 75, Mária Hlaváčová 70, Helena Kupecová 65 a Stanislav Lisák 65 rokov.
- **Sečovce 2:** Štefan Donič 85 rokov.
- **Stráňavy:** Ignác Bačinský 65 rokov.
- **Strážske:** Ivan Gavula 65 a Slavomír Magura 45 rokov.
- **Svidník:** Mária Solejová 88, Michal Hudák 90, Mária Lapčáková 80, Mária Maguláková a Valéria Hladoniková 70 a Miroslav Gundzik 65 rokov.
- **Trebišov 2:** Dominik Urban 25 rokov.
- **Trebišov 3:** Štefan Fulajtár 75 rokov.
- **Trebišov časť Milhostov:** Ján Peja 60 rokov.
- **Trenčín 1:** Jozefína Strápeková 95, Marta Trebatická 93 a Emília Meraová 70 rokov.
- **Trnava 1:** Viktor Chmúra 96 a Vilma Pulingerová 84 rokov.
- **V. Orlík:** Mária Bilá 65 rokov.
- **Závadka nad Hronom:** František Kováč 85 rokov.
- **Žiar nad Hronom:** Viktoria Gibasová 83 rokov.
- **Žilina 2:** pplk. v. v. Miroslav Jančařík 85 a Bernard Rovnianek 70 rokov.

Jubilantom srdečne blahoželáme!

Navždy sme sa rozlúčili

- **Bátorové Kosihy:** s 92-ročnou Alžbetou Beniskovou.
- **Bernolákovo:** s 86-ročnou Justínou Slivonovou.
- **Cinobaňa:** so 79-ročným Dušanom Palíkom.
- **Dolné Vestenice:** s 84-ročnou Alžbetou Šušmákovou.

- **Michal'any:** s 90-ročnou Alžbetou Kudrecovou.
- **Pohorelá:** s 92-ročnou Máriou Gálikovou.
- **Veľký Krtíš:** so 75-ročnou Magdalénou Mahútovou.

Česť ich nehynúcej pamiatke!

Gratulujeme!

Dňa 5. júla 2018 sa jubilea 65 rokov dožila predsedníčka ZO SZPB mjr. Ľudovíta Kukorelliho z Hanušoviec nad Topľou Helena Lipčáková.

Už z rodiny, od otca, priameho účastníka protifašistického odboja, si niesla hlboký vzťah k dejinám národnoslobodzovacieho hnutia, ktorý vstúpila aj ako učiteľka a riaditeľka školy svojim žiakom a mládeži. V roku 2006 sa stala predsedníčkou ZO SZPB v Hanušovciach nad Topľou.

Vyjadrujeme poďakovanie za spoluprácu s mestskou knižnicou, za aktívnu činnosť pri šírení tradícií národnoslobodzovacieho boja a tým aj vstúpanie týchto hodnôt mládeži a občanom mesta, za činnosť prácu v ZO SZPB v Hanušovciach nad Topľou.

Pevné zdravie a ďalšie tvorivé sily želá Ľubica Tomková, tajomníčka ZO SZPB a riaditeľka MaKS mesta Hanušovce n/T.

K blahoželaniu sa pripája aj Oblastný výbor SZPB Vranov nad Topľou.

Krásny vek Andreja Baloga

Dňa 5. augusta 2018 sa dožil vzácneho životného jubilea 81 rokov Andrej Balog, predseda ZO SZPB v Petrovciach, okres Vranov nad Topľou.

Predsedom je už vyše tridsať rokov. Pod jeho vedením sa organizácia rozrástla z 20 na terajších 53 členov. Patrí medzi hlavných organizátorov osláv SNP v Petrovciach – „Stretnutia pod Lysou“ v Slánskych vrchoch, kde počas 2. svetovej vojny v lesoch nad Petrovcami mal štáb partizánsky zväzok „Čapajev“. Zaslúžil sa o vybudovanie náučného chodníka „Herlica“ s tematikou SNP so zameraním na pôsobenie partizánskeho zväzku „Čapajev“, ktorého veliteľom bol seržant Červenej armády Ivan Kononovič Baľuta – utečenec z koncentračného tábora a náčelnikom štábu poručík letectva Ľudovít Kukorelli. Zásahu má aj na obnove partizánskych bunkrov „za Harbom“ a na hore „Lysá“. Je organizátorom zájazdov pre členov ZO SZPB na pamätné miesta SNP i 2. svetovej vojny u nás aj v zahraničí a besied o SNP so žiakmi miestnej základnej školy.

Je členom historicko-dokumentačnej komisie pri Obľv SZPB vo Vranove nad Topľou. Patrí medzi aktívnych členov Klubu českého pohraničia – východné Slovensko a vyše 60 rokov bol členom a funkcionárom miestneho Dobrovoľného hasičského zboru v Petrovciach. Je nositeľom viacerých zväzových významaní SZPB.

K významnému životnému jubileu mu blahoželajú všetci členovia ZO SZPB v Petrovciach i Oblastný výbor SZPB vo Vranove nad Topľou.

Michal Peter, podpredseda ZO SZPB Petrovce

Michal Hudák – pedagóg, fotograf...

Dlhoročný člen SZPB Michal Hudák, ktorý sa 1. augusta dožil 90 rokov, je nielen pedagóg a fotograf, ale aj kultúrno-osvetový pracovník, cestovateľ a umelec.

Narodil sa 1. 8. 1928 v Čertižnom okrese Medzilaborce. Po vojne pracoval na obnove dedín v Medzilaboreckom okrese.

Ukončil pedagogické gymnázium a Pedagogickú fakultu Slovenskej univerzity v Prešove. Bol učiteľom v okresoch Stropkov a Svidník. Za svedomitú dlhoročnú pedagogickú a osvetovú činnosť mu v roku 1988 prezident ČSSR udelil štátne vyznamenanie „Za obetavú prácu“. Michal Hudák je vlastníkom aj mnohých iných významaní a diplomov od viacerých národných aj medzinárodných inštitúcií.

Pri príležitosti životného jubilea 90 rokov bol na návrh oblastného výboru SZPB Svidník prijatý primátorom mesta Svidník, kde mu bola odovzdaná Ďakovná plaketa mesta Svidník. Na slávnostnej recepcii mu predseda Obľv SZPB Svidník PaedDr. Jozef Rodák odovzdal zväzové vyznamenanie M. R. Štefánika I. stupňa za jeho aktívnu a obetavú prácu v prospech SZPB.

Jozef Žižák

Odišla od nás

So zármutkom v srdci sme sa v oblastnej organizácii SZPB v Starej Ľubovni dozvedeli, že 1. 8. 2018 od nás navždy odišla po krátkej ťažkej chorobe oblastná tajomníčka a členka ÚR SZPB Bc. Anna Majchrovičová vo veku 55 rokov.

My všetci, ktorí sme ju poznali, budeme si ju pripomínať s úctou a vážnosťou. Budeme spomínať na človeka statočného, charakterného, čestného a láskavého. Svojím osobným príkladom v živote rodiny i na pracovisku, srdečnosťou, rozvážnosťou získala si priazeň širokej verejnosti. Vážili sme si jej priateľstvo a vytrvalosť v živote. Patrila medzi tých, ktorých sme mali radi.

Zanecháva v našom kolektíve hlboký smútok. Avšak v našom vedomí budú sa premietat všetky dni, ktoré s nami prežila, bude naďalej žiť v spomienkach všetkých, ktorí ju poznali. Ďakujeme ti Anička za všetko, čo si v prospech SZPB vykonala.

Česť tvojej celoživotnej práci! Nech ti je slovenská zem ľahká!

Predsediectvo Obľv SZPB v Starej Ľubovni

Mal rád ľudí

„Dňa 30. júla 2018 sme sa rozlúčili s členom ZO SZPB, Tr. SNP, Banská Bystrica, plukovníkom Ing. Vladislavom Syručekom, ktorý nás opustil 24. júla 2018 vo veku 91 rokov.“

Narodil sa 18. januára 1927 v Česku, kde ukončil vysokú školu a pôsobil ako Správca prepravy vojsk v Olomouci. Po presťahovaní sa na Slovensko pracoval 25 rokov, až do roku 1988 (odchod

do dôchodku), vo funkcii náčelníka v KSVD v Banskej Bystrici, kde žil a založil si rodinu.

Aj po odchode na dôchodok aktívne pracoval v spoločenských organizáciách, ako aj v SZPB, kde až do novembra 2016 pôsobil ako revízor základnej organizácie.

Bol priamej a otvorenej povahy, mal rád ľudí a tí si ho vážili. Za svoju obetavú prácu obdržal štátne vyznamenania od prezidenta ČSSR „Za službu vlasti“ a „Za zásluhy a obranu vlasti“, od minis-

tra obrany medailu „Za upevnenie priateľstva v zbrani“. ÚR SZPB udelila V. Syručekovi medailu „M. R. Štefánika III. stupňa“ a pri príležitosti 90. narodenín medailu „Za obetavú prácu pre SZPB“.

Rozlúčkové slová vyslovil na pietnom akte predseda Oblastného výboru SZPB v B. Bystrici Ján Pacek. Pietny akt ukončila hymna SR v podaní Vojenskej posádkovej hudby.

Budeš nám chýbať, česť tvojej pamiatke!

Výbor ZO SZPB

POZVÁNKA

Obec Skýcov,
Obec Zlatno,
Oblasťný výbor SZPB v Nitre,
ZO SZPB Skýcov a ZO SZPB Zlatno,
Klub slovenských turistov Zlaté Moravce,

v spolupráci
s Nitrianskym samosprávnym krajom
a ZO SZPB Zlaté Moravce,

Vás srdečne pozývajú na

30. ročník
turistického pochodu
„Náučným partizánskym chodníkom“
ZLATNO - SKÝCOV,

dňa **25. augusta 2018**
o **8.00 hod.**

BOJ S FAŠIZMOM A NACIZMOM OČAMI KNÍH, FILMOV, VÝSTAV...

„Detskú knihu vojny“ si prečíta celý svet

Ide o unikátne dielo zložené z 35 denníkov, ktoré si sovietske deti viedli počas Veľkej vlasteneckej vojny. „Detskú knihu vojny“ zostavila redakcia týždenníka „Argumenty a fakty“ a anglickú verziu podporilo vydavateľstvo Sputnik.

O tom, ako boli zhromažďované tieto unikátne svedectvá, o tom, aké dôležité je prečítať si túto knihu, hovorí redaktorka Tatiana Kuznecova.

Prečo bolo také dôležité preložiť dielo aj do angličtiny?

– Veľmi sa nám žiadalo, aby sa ľudia na celom svete dozvedeli o týchto denníkoch a hlavne to, čo tieto deti prežili. Preto sme anglické vydanie poslali stovke popredných univerzít sveta a taktiež popredným médiám v takmer dvesto štátoch.

Už minulý rok 9. mája ruskí veľvyslanci venovali knihu predstaviteľom štátov, v ktorých pôsobia.

Ako ste zhromažďovali denníky?

– Argumenty a fakty svojho času mali niekoľko článkov. Ich hlavnými hrdinami boli tí, ktorí prežili vojnu ako deti a ktorí si viedli denník. Bolo nám čudné, že o existencii týchto denníkov sa nikto nezaujímal 70 rokov. Dokonca ani vtedy, keď si už celý svet čítal Denník Anny Frankovej. Existuje aj denník Táni Savičevovej, ktorý je známy na celom svete, máme aj denník Juru Rjabina, ktorý sa stal súčasťou „Blokádnej knihy“ D. Granina a A. Adamoviča.

Začali sme hľadať, kontaktovali sme múzeá, archívy v Moskve i Sankt Peterburu, v regiónoch Ruska. Obrátili sme sa na čitateľov a niekoľko ľudí nám prinieslo denníky, ktoré sa zachovali v rodinných archívoch.

Koľko denníkov sa vám podarilo zhromaždiť?

– Tridsaťpäť. Bolo pre nás zaujímavé zistiť osudy tých detí. Ku každému denníku je v knihe predslov. Máme autorov, ktorí sú stále živí. O tých, ktorí zomreli, sme sa rozprávali s ich príbuznými.

Táto práca ohromila všetkých. V rukách sme držali tieto zá-

pisky. Napríklad knižôčka Juru Utechina bola veľká ako dlaň. On doposiaľ býva v Moskve, stal sa známym lekárom. Jeho brat, ktorý s ním prežil blokádu, je taktiež lekárom, ale v Sankt Peterburgu.

Ich rodičia boli lekári a pracovali celé dni. Preto svoje deti dali do detského domova. V denníkoch sú ohromné obrázky: vykostená šunka, sliepočky, obložený chlebík s ikrou – skrátka všetko to, o čom snívalo malé hladné dieťa, ktoré malo 11 rokov.

Existuje aj denník Ani Arackej zo Stalingradu. V tejto rodine bolo 9 detí, utiekli z horiaceho mesta a schovali sa v zemľanke. Otcu postrelil snajper. Kde sa dá v takýchto podmienkach nájsť papier? Aňa písala a sama si nevedomovala, že v tieto dni si treba viesť denník. Toto sú však najhroznejšie záznamy – na osobitných akýchsi lístkoch, ktoré sú dnes uložené v múzeu „Stalingradská bitka“.

Pre deti bolo vnútornou potrebou všetko si zapisovať?

– Áno, niektoré to tak aj napísali: „rozhodol som sa zaznamenávať všetko, čo sa deje“. Asi tretinu denníkov si deti začali viesť v prvý deň vojny 22. 6. 1941. Čiže chápali, že sa stalo niečo veľmi dôležité a to je treba zaznamenať. Malé deti si písali jednoduchú kroniku – aké počasie je vonku, koľko a čoho dnes zjedli, kto z blízkych zomrel. U väčších chlapcov a dievčat sú už zrelšie texty, objavujú sa pokusy pochopiť čo sa deje, pochopiť seba a svojich blízkych.

Niektoré si viedol denník rok, niektoré dva. Niektoré priamo na stránkach denníka zomiera, ako Jura Rjabinkin. Alebo Míša Ti-

chomirov, ktorý sa na ďalší deň po poslednom zázname dostal do bombardovania. Jeho denník nám dala jeho sestra, ktorá teraz býva v Budapešti. Prezradila, že ich rodina vedela o Míšovom denníku, no dlhé roky ho neotvárali, ťažké im bolo ho čítať.

Čo osobitne ohromuje v týchto textoch?

– Mnohí na to reagujú tak, že ide o strašnú knihu, ktorú je ťažké čítať. Áno, ťažko sa číta, je to strašná pravda napísaná detským prirodzeným jazykom. Lenže zároveň koľko je v nej života! Láska, detský humor, úcta k rodičom a zároveň negatívne hodnotenie dospelých. Života je v týchto denníkoch veľa a to je absolútne ohromujúce!

Galja Zimnickaja píše, ako na začiatku blokády, keď už ľudia hladovali, ide s mamou do obchodného domu a vyberajú si tam plavky. Oboznamuje nás o tom s takým humorom, rozpráva, že predavačka sa na nich pozerala ako na nenormálne, asi si o nich myslela, že vedia niečo, čo iní ešte nevedia...

Roma Kravčenko-Berežnoj opisuje, ako pred jeho očami bolo vystrieľané všetko obyvateľstvo mesta. Všetko si presne zaznamenával. Najtrpkéjšie stránky tohto denníka sú tie, keď vedľa neho na nákladiaku vezú na popravu dievčatko Fridu, jeho prvú školskú lásku.

Roma odišiel spolu s Červenou armádou bojovať do Európy a tak sa denník dostal do rúk jeho otca. Odovzdal ho dôstojníkom, ktorí oslobodili Kremeneec, kde sa aj udiali veci, ktoré sú v denníku Romom popísané. Tieto zápisky sa potom využili ako svedectvo zločinov fašistov pri Norimberskom procese. Čiže dorastenec všetko tak presne zaznamenal, všetky zverstvá a zločiny, vrátane do mien a priezvisk, že sa to stalo skutočným historickým dokumentom.

Dnes často vzniká otázka, od akého veku sa dá s deťmi hovoriť o smrti? Kedy by si deti mali prečítať vašu knihu?

– Špecialisti ministerstva školstva dali odporúčanie čítať túto knihu vo vyšších ročníkoch. Sú tam však denníky 9–10 ročných detí, v ktorých je jednoducho zaznamenané všetko, čo sa okolo nich dialo. V jednom riadku môže byť napísané: „dnes bola na obed polovička fašírky“ a „dnes zomrel otec“ – taký bol ich život.

Čiže deťom prvého stupňa je táto kniha možné čítať výberovo. Avšak dospelšie deti by knihu mali čítať povinne. Veď napísali ju ich rovesníci. Vojna a život, všetko je tu jedno vedľa druhého, všetko je tu prepletané. Sú to texty o tom, čo sa deje tu a teraz.

V. Mikunda, podľa RIA Novosti

Výzva na zapojenie sa do Pochodu pluku nesmrteľných

Vyzývame účastníkov osláv SNP, ktoré sa uskutočnia 25. augusta 2018 (v sobotu) na Jankovom vršku, aby sa pridali k Pochodu pluku nesmrteľných a tak vyjadrili úctu svojim predkom. Pochod sa uskutoční o 15.30 hod. od hotela Partizán k mohyle.

Pochod organizuje Oblastný výbor SZPB Trenčín. Chceme, aby sa ho zúčastnili okrem priamych účastníkov protifašistického odboja aj pozostalí po takýchto účastníkoch s fotografiami svojich predkov.

Fotografie si môžu zhotoviť a priniesť sami, alebo poslať prostredníctvom ZO SZPB na Oblastný výbor SZPB.

K fotografii treba pripojiť meno a priezvisko, vek a bydlisko v roku 1944-45 a formu zapojenia sa do protifašistického odboja (povstalecký vojak, partizán, ilegálny pracovník...).

Fotografie s textom budú spracované, vytlačené na formáte A4 a zalaminované. Podklady je možné poslať aj priamo na Oblastný výbor SZPB Trenčín, buď poštou na adresu **ObIV SZPB, Železničná 3, 911 01 Trenčín** alebo elektronicky na adresu **oblvt@szpb.sk do 20. 8. 2016**. Spracované fotografie budú vydané pred pochodom.

Účastníci tohto pochodu dostanú kópiu odznaku Partizánskej brigády Jana Žižku.

Potraviny, ktoré vraj predlžujú život

Čínski vedci počas 16 rokov pozorovali stravovanie vyše 240 tisíc mužov a 180 tisíc žien. Na základe výsledkov pozorovania zistovali, ktorá potravinová zložka znižuje úmrtnosť.

Vyššieho veku sa podľa výskumu dožívajú tí, ktorí pravidelne jedia veľké porcie rýb a potraviny s mastnými kyselinami omega-3, uviedol Journal of Internal Medicine.

Muži, ktorí pravidelne konzumujú ryby, trpia o 10% menej na choroby ciev a o 37% menej na choroby pečene. A u žien sa o 38% znižuje riziko vzniku Alzheimerovej choroby.

Čínski vedci tiež tvrdia, že pravidelná konzumácia rýb znižuje aj riziko úmrtia na onkologické a ostré respiračné ochorenia. V článku sa však zároveň uvádza, že ryby pri smažení strácajú väčšinu svojich užitočných vlastností.

Zdrojom mastných kyselín omega-3 sú aj semená ľanu, špenát, zemiaky a morské plody.

Na Slovensku sa rozmáha využívanie aj tohto poznatku na biznis. Stačí si otvoriť internet a nájdeme množstvá umelých akože náhrad za prírodné kyseliny omega-3. Či ide o plnohodnotné náhrady, to už nechajme na každom našom čitateľovi.

- r -

ZRNKÁ HUMORU

Nie je všetko zlato, čo sa blýska

Pristúpil som k dáme pri bare:
– Môžem ťa pozvať na drink?
– Máš priateľku? Opýtala sa.
– Chlapi ako ty majú vždy priateľku.

– Nechala ma pred mesiacom, smutne som odvetil.

– To mi je ťa ľúto. Tak ťa poprosím o biele víno.

Po niekoľkých pohárikoch na guráž sme sa ocitli u nej v posteli.

Keď som sa obliekal poznamenala: – Dobre vyzeráš, si milý a úžasný v posteli.

Prečo ťa vlastne nechala priateľka?

– Prišla na to, že som ženatý.

* * *

Radost' novej vodičky

Natešená žena príde domov a pochváli sa:

– Mám vodičský preukaz, prejazdíme celý svet.

Manžel na to: – Myslíš tým tento alebo onen svet?

Dožil sa krásneho veku

Starý, zato však dobre vyzerajúci dedko sa chváli vnukovi:

– Len sa na mňa pozri! Nefajčím, nepijem, nebehám za ženskými a zajtra budem oslavovať osemdesiatku.

– Áno? A ako?

* * *

Dôchodca sa sťažuje krčmárovi

– Mám stále väčšie problémy s pitím piva.

– Beriete lieky? Súcitne sa informuje krčmár.

– Ani náhodou. Chýbajú mi peniaze.

* * *

Dedko s babkou

– Dedo, došla nám múka.

Zober si tašku a bež do obchodu.

– Ale babka, veď vonku leje, že by človek ani psa nevyhnal.

– A kto ti hovorí, že máš vziať so sebou psa?

* * *

– Babka, ty stále zdôrazňuješ,

že máš rada knižky o dejinách. V tvojej knižnici sú však samé sexuologické príručky.

– Čo sa čuduješ! Pre mňa je to už len história.

* * *

– Tá dnešná mládež je ako zver!

– Veru tak, prisviedča babka.

– Na diskotékach vraj konzumujú trávu!

* * *

Dedko s babkou ležia v posteli

– Starký, povedz mi niečo, čo som ešte nikdy nepočula!

– Internet! So smiechom odpovedá dedko.

* * *

Ako spoznáš, že si skutočne starý?

Keď budeš v učebniciach dejepisu čítať veci, ktoré si pamätáš z novin a spomenieš si, že to bolo inak.

autor výrok: EPIKUROSI	lakomý človek	motykou kyprí pôdu	okovalo	malá lesná šelma	obidve	póza	dušivá horúčava	mláďa mačky	ukazovacie zámeno	51 rímskymi číslicami	značka aktívia
čínske ženské meno		zákop					neúspech				
podmienková spojka		hlupák					muž bez pohlavnej skúsenosti				
		domáce meno Emilie					tadiaľ				
1. časť tajničky										silná žena	kolísaním utíši
opojila alkoholom					hmotnosť obalu				MPZ bývalého ZSSR		
					vialo				domáce meno Dominiky		
2. časť tajničky					základná kvapalina				4. časť tajničky		
					tamto				ženské meno		
ženské meno				tajomstvá							
				mohutná masa slanej vody					prijímali tekutinu		
chemická značka vápnika				vazal					patriaci psovi		
				vyhnutý predok rožného statku		ponáraj	nádoba na pečenie				
							grécke písmeno				
	citovosť odporu	3. časť tajničky									
		lebo (poet.)									
slonovina					gauner					EČV Kežmarku	
navrchu					kraj na Slovensku					kancelárska skratka	

Správne vylúštenie tajničky z č. 14 znie: **učení nebývajú múdri.**

Knihu posielame **Štefanovi Novákovi z Dolného Kubína.**

Vylúštenie tajničky posielajte na adresu: **Redakcia Bojovník, Štúrova 8, 815 72 Bratislava, alebo na e-mail: bojovnik@szpb.sk.**

HISTORICKÝ KALENDÁR

27. august 1944 – Na povstaleckú stranu prechádza celá posádka v Martine a pridáva sa k nej aj pohotovostný žandársky oddiel, ktorý poslal minister A. Mach proti partizánom.

28. august 1944 – V Turčianskom Svätom Martine je zlikvidovaná nemecká misia na čele s generálom Ottom (cca 30 vysokých nemeckých dôstojníkov).

28. august 1944 – V Novákoch je rozpustený najväčší koncentračný tábor na Slovensku. Celkom bolo oslobodených 1 589 väzňov.

29. august 1940 – Na letisku Duxford bola sformovaná 312. československá stíhacia letecká perut' RAF.

29. august 1944 – Začiatok SNP. Na základe rozkazu veliteľa Vojenského ústredia bol armáde ešte 29. augusta 1944 večer vydaný rozkaz pre jednotlivé posádky s heslom na začiatok branného odporu armády. Vydaním rozkazu a splynutím regionálnych aktivít s branným odporom armády sa povstanie stalo národným povstaním.

Spätosť domáceho a zahraničného vojenského odboja sa na povstaleckom území prejavila príchodom a bojmi 1. čs. stíhacieho leteckého pluku (priletel 17. 9.) a 2. čs. paradestnej brigády v ZSSR (od 25. 9.).

29. august 1944 – Hlava slovenského fašizmu (ktorý sa nechával oslavovať ako „prvá hlava slovenského štátu po 1 020 rokoch“) navrhuje likvidovať vlastnú armádu. Pomocou esesáckych hrdlořezov. Dôkaz? Ludinov telegram do Berlína! „...prezident Tiso navrhuje bleskove odzbrojiť celú slovenskú armádu, len čo budú k dispozícii dostatočné nemecké sily. Prihovám sa naliehavo za tento návrh a za jeho skoré uskutočnenie.“

30. august 1944 – V československom vysielaní britského rozhlasu bolo vysielané stanovisko čs. vlády v Londýne, že vojenské jednotky sa spolu s partizánskymi oddielmi stali súčasťou Československej armády.

30. august 1944 – Sformovalo sa veliteľstvo 1. čs. armády a prevzalo velenie nad povstaleckými jednotkami.

31. august 1944 – Okolo 13.00 hod. vtrhli od Košíc do Prešova Nemci, prakticky bez odporu obsadili štáb Zápoľnej armády a všetky dôležité spoje.

1. september 1939 – „Fall Weiss“ začal sa nemecký útok (1,5 milióna mužov) proti Poľsku. Oficiálny začiatok 2. sv. vojny.

1. september 1939 – Slovensko začalo bez vyhlásenia vojny ťaženie proti Poľsku. Väčšina jednotiek operovala na územiach odobratých mu v rokoch 1918–1920 a 1938.

1. september 1940 – Slovenský snem prijal zákon, ktorý vylúčil Židov z hospodárskeho a sociálneho života.

1. september 1941 – Ilegálne vedenie KSS vypracovalo „Organizačný štatút bojových jánošíkovských družín“.

Noc z 1. na 2. septembra 1944 – Konev píše Stalinovi a navrhuje sovietsku operáciu na Slovensko cez Karpaty. Stalin dal na ňu 3. septembra 1944 súhlas.

3. september 1939 – Až po nemeckom útoku poľský prezident povoluje výstavbu českých a slovenských légii.

3. september 1944 – Dovtedajšieho veliteľa obranného úseku pri Telgarte vystriedal stotník Ján Stanek (železný kapitán) a narýchlo zorganizoval povstaleckú obranu. Na pomoc mu boli aj oddiely z partizánskej brigády Jánošík (veliteľ – Ernest Bielik). Dňa 5. septembra podnikol povstalecký protiútok.

4. september 1944 – Nemecké jednotky obsadili L. Mikuláš a po páde tiesňavy pri Strečne aj Vrútky (povstanci sa zachytili pred Priečokou). Do bojov o Strečiansky priesmyk sa zapojili aj francúzski partizáni kpt. G. Lannuriena.

5. september 1944 – Zo Sovietskeho zväzu došla povstalcovi prvá väčšia zásielka zbraní. Za mesiac bolo doručených asi 2 000 pušiek, 150 protitankových pušiek, 500 tisíc nábojov do pušiek a guľometov, 200 ľahkých guľometov, 900 samopalov a rôzna ďalšia munícia.

6. september 1944 – Vládna a výkonná moc je na povstaleckom území rozdelená na 11 ústredných úradov – povereníctiev, na čele ktorých stál politický predstaviteľ – povereník, ktorý mal zástupcu, predstaviteľa druhého politického tábora.

6. september 1944 – Vojaci VI. taktickej skupiny zaujali obranné postavenie na výšine Ostrô vo Veľkej Fatre, čo je južne od Ružomberka. Povstanci tu do 24. októbra odrazili 14 útokov.

7. september 1944 – J. Tiso vytvára protipartizánske pohotovostné oddiely Hlinkovej gardy – POHG.

7. september 1944 – Predsedníctvo SNR vymenovalo K. Šmidkeho za hlavného veliteľa partizánskeho hnutia na Slovensku. Dňa 16. septembra zriadilo Hlavný štáb partizánskeho hnutia.

7. september 1945 – Vláda ČSR pristúpila k dohode veľmocí o stíhaní vojnových zločincov.

8. september 1944 – Začala sa druhá najväčšia horská bitka 2. sv. vojny Karpatsko-duklianska operácia. Po potlačení SNP stratila opodstatnenie a 28. 10. bola ukončená.